

Wosini Meeni Wosto Gachgiru

Wosini meeni wostoos Luqasni misirachchuni kaamaasi tusu. Matsafaasi arki chowa tesuni Yesus Kiristoosneen ane hama asuni meya Korto Ayyanak zoonustesere basa chowaasik makefa misirachchuni kaamaason Yerusalemuk, Yuudani daa zuuttambaase asiissi, Samariyak, hamma daani dila kar'ananneen (1:8) aakkak zi'sisetematotu makefa. Matsafaas Kiristinnani amantoos Ayyhudni meeni ganeyaassi jammartera daasta fe asu zuuttambaase asi amanto sinana kabaneen aakkak zi'inamatotu tochoyefa. Tichi bar Kiristanani meya Roomni taate meeni taatoos shorkuk sire sire jallisuk kabsefe asuni meya sina beyobesiisonnawa Kiristinnani haymanotiis Ayyhudni meeni haymanotiison tuununir sinnamato besuk chima kabo kabe.

Wosini meeni wostoos; Yesusni chowaasik makefanaas misirachchuni kaamaas kar'na dima wonna wonna tagit hambaasonnawa betekiristanini kaputtooson besifa keez arto arto dimta maddabtok chimana.

1. Kiristinnani haymanotiis Yesusni sama hamaasneen orfo Yerusalemuk jammartobaas;
2. Israelni daa zuuttambaase asiista kar'baas;
3. Roomnonneen gedda mediteraniyani baarisi biratota faase daasta zi'ubaas;

Wosini meeni wostoossi ammanon kessa biistefaas Korto ayyanaasi wosto sinfaat Penxekosteni wono Yerusalemuk feese

amanynyi meyaasta akama hugnak
 kerobaas; esiisimato matsafaassi isarba
 isarbaasik kuni zagte wuzaasikito zuut-
 tambaase biistenaasimato Korto ayyanaas
 betekiristaniisonnawa bari zoonsiisinna
 zoonsubaasonnanawa chinubaasonna
 daysifa. Wosini meeni wostoossi zagte
 wuzaasikito wosiyaas amanynyini meeni
 kaassinawa betekiristanini isar sinaassik
 fa hugnaas awune fa akama sinnamatotu
 makefa.

Matsafaas Siruk Ephna Ephobaas

Zaala sinak hooro *1:1-26*

Yesus koi'baasta imna ajajinewa Korto

Ayyanaasi yooni abdine *1:1-14*

Yuudani eddeessi giri asusa chowa *1:15-26*

Yerusalemuk makte zaala *2:1-8:3*

Yuudaknawa Samariyakna makte zaala *8:4-12:25*

Phawulos wosi sinne hambaas *13:1-28:31*

Wosi sinne tesire hama *13:1-14:28*

Yerusalemni zuutto *15:1-35*

Wosi sinne hepsa hambaas *15:36-18:22*

Wosi sinne keezsa hambaas *18:23-21:16*

Phawulosni Yerusalemuk; Qisariyaknawa
 Roomukna taatobaas *21:17-28:31*

¹ Tewofilosno! Zeemoti tichina tichaasta Yesus wostena wuzaasewa assina assuse asinna tichingwa. Es Tichinaas dey Yesus wostobaason jamarena wonaastan kabgira,

² Den sama hamana wononeen kar'a wostena wostosongwa. Den sama hamnaas bar korina wosibaasik Korto Ayyanaaski kamo ajajibaason imnanneen orfowa.

³ Akama shanaason ephpheteere kitinanneen orfo hayew sinne foobaason showo ugnak ammanon biiste zaalaak kesse baassok beste. Acheechasir wona kesse bestefaafe Ha'oosi taatoni chowanon baassok assi.

⁴ Baassoneen ane feena kabaasik ekka yire ajaje: «Ta makena Abaaskin imte abdiison oodtitan Yerusalemun kesatiita.

⁵ Yohannis akaktu haphqi; sinuntano nitto garo wonaneen orfo Korto Ayyanaktu haphuqtoti» yi.

Yesus Den Sama Hami
(*Mar. 16:19-20; Luqa. 24:50-53*)

⁶ Baasso Yesusneen ane isarik zuuttere feeseten: «Daamiiso! Israelni taatooson wolgira imata wonaas hashnoso?» yit mamussete.

⁷ Yesus dey wolgire: «Abaas basa ha'suni hugnaasik hoossina wonaasewa neyaase asin nitto arutik aafawa chimati wuza.

⁸ Sinuntano Korto Ayyanaas nittoosta kerefana kabaasik hugna danatiwa. Es kabaasik Yerusale-muk, Yuudak, Samariyaknawa hamma daani dila kar'ananneenna taak zaal sinatiwa» yi.

⁹ Es baron makenanneen orfo baasso biyefeen den sama hami. Shaarus dey barin ephpha aaffesiissin aachi.

¹⁰ Bar den sama hamfeen baasso dey den sama kootkire biyefeen diinqone foro maama mayo hep asu baasso tesha yerefaat:

¹¹ «Nitto Galiilaki asu! Awagan den sama kootkira biyet yeretirinso? Han den sama hamfeen biyeti Yesus den sama hamfeen biyetiisimato wolle dey yoonirwa.»

Yuudani Eddeessi Matiyas Korte
(Gaama. 109:8)

¹² Esseen orfo Dabrazayitini kumaastan Yerusalem wolsete. Es Dabrazayitini kumaas Yerusalemniistan wokbaas isa beysani wonni kutuni ugna* sinana.

¹³ Yerusalem yeesere den diisefe segenetiista kesete. Es kese baasso dey Phexiros, Yohannis, Yaqob, Indiriyas, Filiphos, Tomas, Bertelome-wos, Matiyos, Ilfiyosni naa Yaqob, Kooner yistefe Simonnawa Yaqobni naa Yuudana.

¹⁴ Es baasso zuuttambesiise isarik Ha'oni shiphok wonna wonna zuutteset feeseter. Baas-soneen ane dey isa isa mashka meya Yesusni into Maarami esiisimato dey Yesusni ayni meya feeseter.

¹⁵ Es wono Phexiros tiirewa hepasire sinni amanyinyini meeni ganesi yerefaat ekka yi:

¹⁶ «Ayni meyane! Yesusnin ephpha baassok zooni sina Yuudani chowaasik Korto Ayyanaas zeemma Dawitniki kamo makena tichaasi kaama ko'unak sholsuwa.

¹⁷ Yuuda innoossin isar sinne faattere han inno wostefeni wostooson wostet feer.

¹⁸ Sinuntano han asus es wostena mangu wos-tobaasi waagak daa waage. Estan sinbaasik gan-dere kixxek karate. Kenashbaas dey fe'te.

¹⁹ Es chowaas dey Yerusalemuk feese baasso zuuttambesiise asik odte. Es bari boor'a es daas baasso noonosik: «Akkeldaama» yistera teegte. Kotbaas dey: «Harinni daa» uu.

²⁰ Es bar sinnaas gaamni matsafaassi:

* **1:12** Isa kiilo meetiri

«Foona keebaas ona sinfawungwa;
oonu barissi foonaatawa»
dey: «Barik imte wostooson;
oom asu basaastan ephphe wostowowa.»
yistera tichchena boor'awa.

²¹ «Es bari boor'a Daam Yesus inno ganeyaassi
kutit feena kabaasik innoneen ane feese baas-
sossin;

²² Esiisimato dey Yohannisni haphqustan
kabira Daam Yesus den sama hamna
wonaastaneen kar'e ane feese asuni meyaassin
isa asu innoneen ane kitun kabubaasi chowaasik
zaal sinanak sholsuwa.»

²³ Esseen orfo hep asunin ephphe yeesete. Es
baasso dey Barsabaas wedey Iyyosixos yistefe
Yosefnawa Matiyasna.

²⁴ Ekka yisere shiiphsete: «Asu zuuttambaase
asi nibanon arife Daamiiso! Han heppiiasin
oonin koritamato ne innok besuwa.

²⁵ Shiiphefeniis Yuuda beyye basa teetni di-
maassi hamna wostoosewa wosi sinaason eph-
phetooni barinna innok besutakwa»

²⁶ Estan ixaason hai'seten Matiyasnik kesi. Es
bari boor'a bar asire isse wosini meyaneeen ane
faatte.

2

Korto Ayyanaas Nawoni Meyasta Kere

¹ Penxekooste yiste heeboos kar'fana kabaasik
nawoni meya zuuttambesiise isarik isa dimta zu-
uttere feeseter.

² Diinqo akama ipuwani kaamane fa kaama den
saman ya. Baasso feesete keyaassi dey tuumi.

³ Termane fa geeni wino baassok beste. Bagte bagtera isa isarbesiisata di.

⁴ Zuuttambesiise Korto Ayyanak tuuntesete. Korto Ayyanaas baassok imna aruusimato ooma noonok wolumsete.

⁵ Es kabaasik daa daassin yeese Ha'ooson digsefe Ayhudni meya Yerusalemuk feeseter.

⁶ Es kaamaason odesefe kabaasik showo asuni meya zuuttesete. Isarbesi isarbesiis baasso teetni noonnoosik wolumsefeen odesete boor'a diinqesete.

⁷ Diinqoknawa dajokna ekka yisete: «Han ekka wolumsefe baasso zuuttambesiise Galiilaki asutenoso?

⁸ Eekin inno daani noonnoosik wolumsefeen odefeniis aakkanso?

⁹ Inno Partenaki, Meedki, Elamki, Mesopetomiyaki, Yuudaki, Kepedokiyaki, Pantoski, Iisiyaki,

¹⁰ Firgiyaki, Punfiliyaki, Giphtsiki, Kerenani tesha fa Libiyani awurajjaasitu faafeni. Inno Roomun ye Ayhudni meenawa Ayhud sina inno dey faanir.

¹¹ Esiisimato Qerxesni asuni meenawa Arabni asuni meena zuuttere Ha'oosi akama wostonon inno teetni noonnoosik wolumsefeen odedifeniwa»

¹² Es bari boor'a zuuttambesiise diinqesere: «Han wuzaas aambanso?» yisete.

¹³ Sinuntano isa isaas: «Wayinini usha ushere zaysetewa» yit kanyesete.

Phexirosni Wollaas

¹⁴ Es kabaasik Phexiros asire isse wosini meyaneen yerefaat kaambaason teggire daraasik

ekka yit make: «Nitto Yuudani daastaki asunawa Yerusalemuk feese nittona zuuttamnitiise han sina chowaason aruk sholefaatine ta makefana baron mai'sira odotiwa.

¹⁵ Hash wonnanneen keez sa'ati sinna boor'a nitto safarefetisimato han baasso aane zayso-towa.

¹⁶ Sinuntano han bar sinnaas raajju Iyyuel ekka yit makena bar ko'unakwa:

¹⁷ « Ha'oos koi'ni wonaasikitosi;
Ayyananaason asu zuuttambaase asiista
kessunawa;
arqaasnawa mashka naanggotnitiise raaji
maksone;
na'oni meya dey raa'i biyone;
kur'uni meya dey miito miitosone.

¹⁸ Esiisimato dey es wonaasikitosi;
arqa wostinynyataasatanawa;
mashka wostinynyanaastana;
Ayyananaason kessunawa;
baasso dey Raaji maksone.

¹⁹ Den samak diinqi wuzasikitonon;
han daastak dey biistera artonoy wuza be-
sunawa;
hanna, geya, geeni ki'na dey bestona.

²⁰ Akama dey diinqi sina Daamiisa wona
yoonoyfeen;
zeemma Awaas talmona;
assaas dey hannane faar sinana.

²¹ Daamiisa sunanon teegefefe bar zuuttere
fui'tona» yiwa.

²² «Israelni asuni meeno! Han kaamaason
odotiwa. Nitto teetaasik arifetisimato Naaziretki
Yesus bar oo sinnamato Ha'oos nitto ganeyaassi

barki kamo zagina akama akama wostoo, bi-
istera artonoy wuzaasewa besose futo sinbaas
artewa.

²³ Bar teetbaasik Ha'oos zeemma koppa'ena
bariknawa arina barikna nittok aattere imtewa.
Nitto dey barin tumabesi foonto meeni kushusi
suuttonak zagira worseti.

²⁴ Sinuntano kituus barin ephpha fu'onak aane
chima sinna boor'a Ha'oos kituusi shananon
tishkira barin kitun kabgi.

²⁵ Dawit dey basa chowaasik ekka yi:

« Daamiisin wonna wonna sinnaastatu
biifawungwa;
nawonoynamato bar hoi'ta teshnaastatu
fewa.

²⁶ Es bari boor'a nibnaas gire;
noononaas dey girak tuunte;
Esiisimato ashnaas dey abdiktu faafa.

²⁷ Kaanaason ke'oni dimaassi aafa beyana wuza;
Kortoneesin dey;
moogaassi kuuppe fui'tonak aafa zaguta
wuza.

²⁸ Kaani ugnaason taak assitwa;
ne taneen ane sinta boor'a;
giranaas tuuma sinana.»

²⁹ «Aytaasakitono! Zeemoti abani meeni
ganeyaassin isaas sina Dawit kitire kabbartenam-
ato; moogbaas dey hawungneen kar'a innokik
faanamato ammanon nittok makonawa.

³⁰ Sinuntano Dawit es baron makenaas raajju
sinna boor'anawa dey Ha'oos barik: «Ne zalaassin
isaasin ne zigimoosta duusunawa» yit teyya girina
abdini kaamaason arire feer sinna boor'awa.

³¹ Es bari boor'a: «Kiristoos» ke'oni dimaassi fui'tonoynamatonawa ashbaas dey moogaassi ku-upnoynamatonatu zeemme biyaat kitun kabuna bari chowaason make.

³² Es Yesusnin Ha'oos kitun kabgiwa. Inno dey zuuttera es chowaasik zaalwa.

³³ Ha'oosi hoi'ta teshta duuk den tegifena kabaasiknawa Korto Ayyanaasi abdinon Abaaskin ephna kabaasikna han biifeti baronnawa odefeti baronna kessiwa.

³⁴⁻³⁵ Ese den sama kesaas Dawit sinna beybaa-son Dawit teetbaasik ekka yit makewa:

« «Daamiis Daamtaasik;
gumaneesin ne ha'suni hugnaasi sikalosi;
zaguna kabaneen;
hoi'ta teshnaasta duwa.»

³⁶ «Ese han nitto suutti Yesusnin Ha'oos Daam dey Kiristoos zaginamato Israelni meeni daraas zuuttere futok aruwowa!»

³⁷ Daraas dey es baron odeseфе kabaasik nibbe-siissi akamanon safarsere Phexirosninnawa oom wosini meyanonna: «Ayni meyane! Eekin awu zagunirinso?» yisete.

³⁸ Phexiros dey ekka yi: «Harmutiwa; boor'nitiis dey feeshun ustonak isa isarnitiis Yesus Kiristoosni sunaasik haphuqtoti. Ha'oosi ima sina Korto Ayyanaason ephphatootiwa.

³⁹ Abdini kaamaas nittoknawa naanggotnitiisikitoknawa. Esiisimato dey Daama Ha'oos barki teegona woksok feese baasso zuuttambesiise asiknawa.»

⁴⁰ Dey ooma showo kaama zaala maket: «Han elinga koontoosta yooni ke'oossin teetnitiison fu'otiwa» yire kiiti.

⁴¹ Baassossin showobesiis es kaamaason ephpheteesere haphuktesete. Es wono keez kum sinni asuni meya amanere daytesete.

⁴² Baasso dey wosini meeni assuuson odesere isarik fook, tushaason isarik muuknawa shiphokna chimet feeseter.

Amanynyini Meeni Isar Sinnewa Baasso Foose

⁴³ Es kabaasik wosini meeni kushuussi showo biistera artonoy wuznawa diinqine zagtet faar sinna boor'a asu zuuttambaase dige.

⁴⁴ Amanynyini meya zuuttere isariktu feeseffe. Fa wuzbesiis zuuttera gaara.

⁴⁵ Fa wuzbesiisonnawa otumbesiisonna kisire waagefaafe es waagaason isarba isarbaasik sholsinamato haa'e imet feeseter.

⁴⁶ Wonna wonna betemeqdesiissi zuutteset feeseter. Keebesi keebesiissik dey wol teegsefaafe isarik tushaason batte giraknawa ma'a nibakna meeset feeseter.

⁴⁷ Daamiisin dey galatteset feeseter. Dara zuuttambaase dey baassotin ulfinsit feer. Ha'oos dey faruni asuni meyanon wonna wonna baassosta daysit faar.

3

Laafa Asusa Faru

¹ Isa wona Phexirosnawa Yohannisna Ha'o shiphtefana wonni izgin sa'atiista betemeqdesiiski kesete.

² Estak «Gada» yistefa betemeqdesiissi finynyi faar. Estak intobaasi keensin laafa sinne koonte isa asu feer. Bar dey betemeqdesiissi girife

asuskin waaga shiiphonak wonna wonna asuni meya wor'e teshshosi duusit feeseter.

³ Es asus Phexiros Yohannisna betemeqdesiissi girsefeen biyaat waaga imonek baassotin shiiphe.

⁴ Phexiros Yohannisna asuski kootkire biyefaaf Phexiros: «Hang innoki biwa» yi.

⁵ Asus dey baassokin isa wuzane imonerwa iyaaf kootkire bi.

⁶ Sinuntano Phexiros: «Birrinewa warqene taakik aafawa. Sinuntano taaki fa baron neek imanawa. Naaziretki Yesus Kiristoosni sunaasik kabira kutuwa» yi.

⁷ Hoi'ta kushubaasi zatte kabgin geregere wochobaasewa kumarkushbaase zagi.

⁸ Kabire dey yere. Kutit baassoneen ane betemeqdesiissi giri. Bar dey kutit, fillet Ha'ooson galattet feer.

⁹ Daraasakito zuuttambesiise kutifeennawa Ha'ooson galattefeenna biyete.

¹⁰ «Gada finynya» yistera teegtefa betemeqdesiissi finynyita diifaaf shiiphet fe bar sinnamato arsete. Basaastaki sina chowaasik akamanon dajesere diingaset feeseter.

Phexitros Betemeqdesiisik Wollena Wolla

¹¹ Fari asus Phexirosninnawa Yohannisninna asin zataaf feen daraas zuuttere diingok: «Solomonni dagafiyo» yistefa dimaasta baassoki eelet hamete.

¹² Phexiros asuni meyanon biinayse ekka yi: «Israelni daraaso! Han chowaasik awuni boor'a diinqedifetirinso? Awuniron kootkira biidifetirinso? Inno teetniri hugnak wedey Ha'ooson digoniisik

han asus farire kutunak zaginirne faar sinna nittok bestefawoso?

¹³ Inno abani meya Abraham Yisaqnawa Yaqobna asi Ha'o bari Naa Yesusnin ulfinsiwa. Sinuntano nitto kitunak Philaxosni sina aatira barin imetiwa. Pilatos dey kotanak sholen nitto: «Aane sholefeniwa» yiseti.

¹⁴ Nitto Kortoosinnawa ookoosinna: «Aane sholefeni» yisefaat kaa wori barin kotanak shiiphseti.

¹⁵ Kaa imfe barin worseti. Sinuntano Ha'oos barin kitun kabgi. Es chowaasik inno zaalwa.

¹⁶ Han biifeti asusinnawa arifeti asusinna farire chima dannaas Yesusni sunaasik beste aman-toosikwa. Yesusnik amanobaasik zuuttamnitiise asi sina tuuma faru daniwa.

¹⁷ «Hashnu aytaasakitono! Han Yesusniista zagseti bar nittotin ha'sife baassosimato tugga'ok zagsetimato arifawungwa.

¹⁸ Sinuntano Ha'oos zeemba raajjuni meya zuuttambesiise asiki kamo: «Kiristoos» shana ephphetoonak sholsifa yina kaamaas esiisik ko'unak zagiwa.

¹⁹ Ese boor'nitiis feeshun ustonak harmira Daamiiski wolutiwa.

²⁰ Daamiiskin hepsa wolla gaddo sinati wona nittok yoonak Daamiis zeemme korina Kiristoosnin nittok wosuna.

²¹ Es Yesus den samak foonaas Ha'oos zeemba korto raajjuni meyaki kamo makenaasimato han daas zuuttera hepsa wolla gaddo sinna wosustona kabaneengwa.

²² Muse dey ekka yiwa: «Daama Ha'oos taan kabginaasimato nitto ganeyaassin raajjunin nit-

tok kabgunawa. Bar nittok makona baron zuutira odotiwa.

²³ Es raajjuusin odo beya bar zuuttere daraasa ganesin oor kesse tishunawa.»

²⁴ Samuelniistan kabire feese raajjuni meya zuuttere han wonaasi chowanon esiisimato maksetewa.

²⁵ Raajjuni meyak makte abdiis nittokwa; esiisimato dey Ha'oos Abrahamnik: «Han daasta fe darani meya zuuttere ne zalaasiktu suustosonewa» yira abaniisakitoneen ane girina teyyaasi kaama nittoktu siniwa.

²⁶ Es bari boor'a Ha'o zeemma nawubaasin kabgira wosinaas nittokwa. Es baron dey zaginaas nitto isarniti isarnitiis mangu wostontiissin wolini suusanakwa.»

4

Phexiros Yohannisna Ayhudni Meeni Shong-gosta Ta'esete

¹ Phexiros Yohannisna daraasik maksefeen maagni meenawa betemeqdesini tasoni gaanynyaasna esiisimato dey Seduk'awini meya baassoki yeesete.

² Es hep wosini meya daraasik Yesusni kitun kabuuson assubesiisiknawa barki kamo kitun kabu foobaasonna kotte maksete boor'a akanon gi'tesete.

³ Es bari boor'a Phexiros Yohannisna asin ephere gerok waala sinna boor'a wonananneen taatoni keer foosonek zagsete.

⁴ Sinuntano basakitoni kaamaason ode baasso ganeyaassin showobesiis amanesete. Amane asuni meeni faadaas dey uuch kuma sinana.

⁵ Wonotirik Ayhudni meeni gaanynye meenawa kur'uni meena dey Museni tumaasi assinynyani meya Yerusalemuk zuuttesete.

⁶ Zuuttese asuni meeni ganeyaassin maagni gaanynye meeni gaanynya Haannanawa Keyyaffana; Yohannisnawa Iskindirosna; maagni gaanynye meeni gaanynyaasa keerki meyanen zuuttere feeseter.

⁷ Baasso dey Phexiros Yohannisna asin ganebe-siissi yeetaat: «Han baron zagsetiis aro hugnak wedey ooni sunakinso?» yit mamussete.

⁸ Es kabaasik Phexiros Korto Ayyanak tuuntere ekka yit wolgi: «Daraasa ha'sinynyanawa kur'uni meyane!

⁹ Hash hawung inno mamustoniis isa laafa asusata zagte ma'a wostoosewa aakkak farinam-atonawa.

¹⁰ Han asus farire nitto sina yerenaas nitto su-utni Ha'oos dey kitun kabgina Naaziretki Yesus Kiristoosni sunaasik sinnamato nittonawa Is-raelni dara zuuttambaase asikna arto sinungwa.

¹¹ Keyaason keer'fe nitto kashshira ha'iti shu'aas barwa; bar dey kajjaasta duuni shu'awa.

¹² Es bari boor'a faru ooma ookinnu aafawa. Inno farunik sholsina Ha'oos asunik imna suna barneen ooma samaneen daakuk oonu aafewa.»

¹³ Shonggoni meya Phexiros Yohannisna diga foontonon maksobesiison biyeteese arubesi foonto asu sinobesiison arseter sinna boor'a diingese. Yesusneen ane feeser sinobesiison dey arsete.

¹⁴ Fari asus Phexirosneen Yohannisneen ane yerefeen biyaat maksone wuza turuksete.

15 Estan shonggoostan kesonek zagsefaat ekka yit merkesete:

16 «Eekin han asusakitonista awu zagunirinso? Yerusalemuk fe asu zuuttambaase asik baasso zagsete biistera artonoy wuzaas arto siniwa. Es bari boor'a mormonik aafawa chimani wuza.

17 Sinuntano han chowaas daraasa ganesi tagunoynamato hawungneen ekalo han Yesusni sunaason kabgire ooniknu maksonoytemato deessira kalaniwa» yisete.

18 Estan baassotin teegsere Yesusni sunaasik isanne maksonoytemato wedey assusonoytemato chinire ajajesete.

19 Sinuntano Phexiros Yohannisna wolgire ekka yisete: «Ha'oosik ajajamoostan nittok ajajamonik Ha'oosi sinak sholsunoso? Nitto teetnitiisik makebbetiso.

20 Inno biini baronnawa odeni baronna mako aafa beyaniwuza»

21 Daraasa gaannye meenawa shongoosta di-isefe baassona Phexirosninnawa Yohannisninna ke'uk isa chowane dano beyobesiisik dey daraasin digsefaat hepsi dey deessire kotte gafuksete. Es baron dey zagsetees daraas zuuttere sina chowaasik Ha'ooson galattet feer sinna boor'awa.

22 Es biistera artonoy wuzaasik fari asus wog-gabaas acheechasirneen denalo.

Amanynyini Meeni Shiipho

23 Phexiros Yohannisna kottesetenneen orfo amanynyi sina zomobesiiski yeesere maagni gaannye meenawa kur'uni meena maksete baron zuutire maksete.

24 Baasso dey es baron odeseteyse isarik kaambesiison teggire Ha'ooski ekka yit shiiphsete: «Samaasewa daase; baariisewa siruk fa testoose asin zuutire tesi Daamiiso!

25 Korto Ayyanaaski kamo wostinynyane sina abani Dawitni noonnoossi:

«Aazabni meya awuniron gi'teseteso?
daraas awuniron shimak koppa'eseteso?

26 Daasta fe taate meya hooresere;
daason ha'sife baasso dey isarik zuuttesere;
Daamiisatanawa basa Muudtosatana kabsete.»
yira make Ha'oos newe.

27 «Futoosik Herodisnawa Pentenawi Pilatosna Aazabiisneen Israelni daraasneen han katamaassi Muudto zagita korto wostinynyane Yesusniista kabsete.

28 Es bar dey ekka sinnaas ne zeemma ne hugnaasiknawa ne fiqadisikna koppa'eta baron ko'issonekwa.

29 Hashnu Daamniiso; fokkorabesiison biwa. Wostinynyaneesakito kaamneeson diga foontonon maksonek chima baassok imma.

30 Korto wostinynyane Yesusni sunaasik mettanni meya farsoneknawa biistera artonoy wuzne; diinqine zagtonak kushuneeson shonggowa» yisete.

31 Shiiphsetenneen orfo zuuttesere feesete di-maas shorke. Zuuttambesiise Korto Ayyanak tu-untetese. Ha'oosi kaamanon diga foontonon maksete.

³² Amanynyini meya zuuttere isa nibaknawa isa safaraknatu feeseefe. Oonu: «Haniis taarwa» yifena wuza aafa. Fa wuzbesiis zuuttera gaara.

³³ Wosini meya dey Daam Yesusni kitun kabu-
uson akama hugnak zaala makset feeseter. Zuut-
tambesiise asiista akama Ha'oni otma faar.

³⁴ Daason wedey keyaason waagefaafe
waagbesiison isa baristatu teshsheseefe sinna
boor'a ganebesiissi isa rakkata aafe.

³⁵ Waagaason teshshere wosini meyak imet
feeseter. Isa isarbesiisik sholsinaasne faaron
haa'et feeseter.

³⁶ Koontena daabaas Qophiros sina Yosef yiste
isa Lewi feer. Wosini meya barin: «Barnabas»
yiretu teegsefe. Kotbaas dey: «Chinuni naa» uu.

³⁷ Bar dey daabaason waagere waagaason
teshshere wosini meyak imi.

5

Hananiyaneen Saphphiraneen

¹ Hananiya yiste isa asu asuba Saphphiraneen
daa kisire waagsete.

² Asubaas arifeen es daa waagtena waagaassin
fu'efaat taamme wosini meeni wochoossi kungsi.

³ Sinuntano Phexiros: «Hananiyano! Korto
Ayyanaason eshatakawa daasi waagtan
fu'otakna awuni boor'a Sexana nibneessi giriso.

⁴ Kisira waagonoyfeen daas neertanoso? Kisira
waagetanneen orfo waagaas neertanoso? Eekin
awuni boor'a han wuzason nibneessi safaretso?
Ha'oosontu eshittano asunintawa» yi.

⁵ Hananiya es kaamaason odenayse kere wor'e kiti. Es baron ode asuni meya zuuttere akamanon digsete.

⁶ Na'oni meya kabsere kitubaason kimme kabbarsete.

⁷ Keez sa'atineen orfo asubaas teegobaasata sina chowaason arunoy yaara kar'i.

⁸ Phexiros dey: «Makebbe; daantiison waagsetiis han waagaassinose?» yi. Bar dey wolgira: «Aa; han barissitu waageniwa» yi.

⁹ Phexiros dey: «Daamiisa Ayyananon fattanak aakkak isarik merketise? Ese teegoneesin kabbare asuni meeni wochoos han finynyiissitu fawe. Neen dey ephphe kabbarsonerwe» yi.

¹⁰ Bar dey geregere wochobaassi kere wor'a kiti. Asuni meya dey girseten kitira kunfeen danne taamme teegobaasa moogni tesha kabbarsete.

¹¹ Betekiristaniissinawa es baron ode asuni meya zuuttambesiise asiistana akama diga sini.

Wosini Meeni kushuussi Zagte Biistera Artonoy Wuza

¹² Daraasa ganesi showo biistera artonoy wuznewa diinqine wosini meeni kushuussi zagtet faar. Zuuttere isa nibak Solomonni dagafiyo yistefa dimaasta zuuttet feeseter.

¹³ Baassoneen oom asu baassossi wo'itok oonu chimfer aafe. Sinuntano daraas akamanon ulfin-sit feer.

¹⁴ Daamiisik amanefe arqarnawa mashkare akamanon daytet feeseter.

¹⁵ Phexiros esta kamo hamfena kabaasik yirarabaasnu mettanni meyaasta kamo aatanak

mettanni meyanon oppotanawa saa'otana wor'e ugunta kisire kunsit feeseter.

¹⁶ Asuni meya Yerusalemni biratoosta faase katamaasikitosin mettanni meyanonnawa kiina ayyana ephaan mettet fe baassotinna ephphe yeeset feeseter. Mettanni meya dey zuuttere farit feeseter.

Wosini Meeni Kabugto

¹⁷ Maagni gaanynye meeni gaanynyaasnawa barneen ane feese Sedugawini meeni keen sina baassona zuuttere koonak wosini meyaasta kabsete.

¹⁸ Wosini meyanon ephere daraasa taatoni keer gedese.

¹⁹ Sinuntano Daamiisa wosiya wassi taatoni keyaason gachcha baassotin kisaat:

²⁰ «Hamfaat betemeqdesiisi yerefaat han kaani kaamaason zuutira daraasik makotiwa» yi.

²¹ Wosini meya dey wonfana kabaasik baasok maktenaasimato betemeqdesiissi hamme asisete. Maagni gaanynye meeni gaanynyaasnawa barneen ane fe baassotna yeesere shonggosta diisefe baassotinnawa Ayhudni kur'uni meyanonna isarik zuutisete. Wosini meyanon dey ephphe yoosonek asunin taatoni keer wosisete.

²² Sinuntano tasoni meeni ha'sinyinyani meya taatoni keer hamere aane danoto. Wolle yeesere dey:

²³ «Taatoni keyaasi gamala mai'sira kuluftera yerer; tasoos dey finynyibaasta yersefeen biini. Sinuntano gachcha girira ooninnu aane daneni» yisete.

²⁴ Betemeqdesini tasoni meyanon ajajefe bar-nawa maagni gaanynye meena es baron ode-seteyse: «Han bar awutaaso?» yiset sina wuzaasik ephphe maksone wuza tishi.

²⁵ Es kabaasik isa asu yeere: «Taatoni keer taatiti asusakito betemeqdesiissi yersefaat daraasin as-sidifewa» yi.

²⁶ Estan tasoosa gaanynyanawa basa wostinynyaasna hamme baassotin ephphe yeesete. Sinuntano daraas shu'ak baassotin ichnoynamato digsefaat hugnak aane ephoto.

²⁷ Wosini meyanon ephpheteshsho shonggosi sina yeetisete. Maagni gaanynye meeni gaanynyaas ekka yit mamsi:

²⁸ «Han sunaasik daraasin assunoytimato kalla faanir; sinuntano nitto Yerusalemni daraasin as-sira koi'siti; dey Yesusnin woriis inno zagira basa hannaasik mamustoni sholsefeti!»

²⁹ Phexiros oom wosisakitona wolgire: «Asunik ajajamoostan Ha'oosik ajajamoniktu sholsifawa.

³⁰ Nitto i'oosta suutta worseti Yesusnin abaniisa Ha'o barin kitun kabgiwa.

³¹ Bar dey Israelni daraasik harminewa boor'aason feeshun une imanak Ha'oos barin zuuttambaase asi zoonsinawa fatunirna zagira o'itbaasta duunak zagi.

³² Inno dey es chowaasik zaalwa. Ha'oosik ajajamefe baassok imna Korto Ayyanaas dey zalawa» yisete.

³³ Shonggosta diise baasso dey es baron ode-seteyse akamanon haaresere baassotin woruk sholsete.

³⁴ Sinuntano dara zuuttambaase asi sina ulfinto tumaasi assinyanya Gamaliya yiste shonggosta diisefe baassossin isa Farisawi kabire wosini meyanon gero kissonek zagi.

³⁵ Estan shonggosta diisefe baassok ekka yi: «Israelni asuni meyane! Han asusakitonista zagutik safareti baristan teetnitiison oodtiwa.

³⁶ Zeemo sinak Tewodas yiste asu teetbaason iny zagire kabin acheech tii asu dey barik zoonustesete. Sinuntano bar worte. Barneen zoonuste asusakito dey sikte. Koppa'ena wuzaas dey baak tishira fu'te.

³⁷ Esseen orfo dey darani faada zagtena kabaasik Galiilaki Yuuda kabire showo daranin barik zoonustonak zagi. Es asus dey worte. Barik zoonuste baasso dey siktesete.

³⁸ Es bari boor'a hash ta nittok makefanaas han asusakitonin beyatiknawa baassostan shaa-totiknawa. Han wostobesiis asunikin sinfaanane tishutu tishuna.

³⁹ Sinuntano Ha'ooskin sinfaanane baassotin yeetutik aafa chimati wuza. Dey Ha'oosneen faasser sinatiitawa» yi. Baasso dey basa kiitooson ephpheteesete.

⁴⁰ Wosini meyanon hang baassoki teegsere ichaat Yesusni sunaason teegsere maksonoytemato ke'ire gafuksete.

⁴¹ Sinuntano wosini meya Yesusni sunaasik kashistoos sholsu zagire faadisete boor'a shonggosi sina giret kesete.

⁴² Wonna wonna betemeqdesiissinawa keya keyaassina Yesus Kiristoosni chowaasik assuusonnawa misirachchuni kaamaason makoosonna aane yeetusoto.

6

Naafun Daaqonyinyini Meeni Korto

¹ Es wonaasi amanyinyini meeni faadaas daytet hambaase. Girikni noono wolfe Ayhudni meya Yuudaki Ayhudni meyaasta unyisete. Es unyisetees wonna wonna haachefa argasuni imaas baasso dica asusikitok beytera faar sinna boor'awa.

² Estan asire heppe wosini meya amanyinyini meyanon zuutire ekka yisete: «Muuni haa'akwa iyaat Ha'oosi kaamanon mako beyanik aane shol-sifawa.

³ Ese ayni meyane; nitto ganeyaassin ma'a amalabesi faana Korto Ayyanaknawa techmakna tuum naafun asunin korani han wostoonon wostosonek imniwa.

⁴ Sinuntano inno shiiphoknawa kaamaason makokna chimani.»

⁵ Es kaamaas zuuttambesiise asin girsi. Estant amantoknawa Korto Ayyanakna tuunto Isxifanosnin, Filiphosnin, Prokorosnin, Nikarosnin, Timonannin, Permenannin, Ayhudni meyaassi girire fe Ansokiyaki Nikolawosnin korsete.

⁶ Es baassotin teshshere wosini meeni sina yee-tisete. Wosini meya dey shiiphsetenneen orfo kushubesiison baassosta ta'isete.

⁷ Ha'oosi kaama dey tagit hamna boor'a amane asusa faada Yerusalemuk akamanon daytet hami. Maagni meyaassin dey showobesiis amanesete.

Isxifanosni Ootto

⁸ Isxifanos Ha'oni otmaknawa hugnakna tuumme daraasa ganesi diinqinewa biistera artonoy wuzne zagit feer.

⁹ Es kabaasik: «Birmadumma kesa asuni meeni zuuttoni keya» yistera teegtefa Ayhudni shiiphoni keyaasi asuni meya; Qerenaki asuni meenawa Iskindiriyaki asuni meena; Kilqiyannawa Iisiyanna isa isa asuni meya kabsere Isxifanosneen ane karakkarsete.

¹⁰ Sinuntano Isxifanos maket feena techmaasonnawa Ayyanaasonna yeetuk aane chimoto.

¹¹ Estan dey: «Isxifanos Museniistanawa Ha'oostana mei'ni kaama makefeen odeniwa» uni asuni meyanon aachok kabugsete.

¹² Ekkak daraasin, kur'uni meyanon, tumaasi assinyanyani meyanon basaasta kabugsete. Isxifanosnin ephere shonggosi sina tai'sisete.

¹³ Basaasta esha zaala makoni asunin ephphe yeesete. Baasso dey: «Han asus han betemeqde-siistanawa tumaastana mei'ni kaama makooson aane beye.

¹⁴ Dey: «Han Naaziretki Yesus han betemeqde-siison bognir; Muse imna tumaason dey soolonir» yire makefeen odeni» yisete.

¹⁵ Es kabaasik shonggosta diise baasso zuut-tere Isxifanosnin kootkire biyeten sinbaas Ha'oni wosini sinane faar sinna beste.

7

Isxifanosni Wolla

¹ Maagni gaanynye meeni gaanynyaas Isxifanosnin: «Han neyista maktefa chowaas futionoso?» yit mamsi.

² Isxifanos wolgire ekka yi: «Aytaasakitonawa abataasakitona odotiwa! Abani Abraham Kaaran

duuk hamnoy zeemme Mesepetomiyak feen
ulfinto Ha'oos barik ammanon bestera:

³ «Daaneestannawa koonneesasinna kessa ta
besuna dimaas hamma» yi.

⁴ Es kabaasik Keledawini meeni daastan kesse
hamme Kaaran di. Estan ababa kitinanneen
orfo hash han nitto faafeti daasta Ha'o barin
teshshewa.

⁵ Ha'oos hantak wochobaasonnu yeetuna dima
barik aane ima. Sinuntano han daason barik-
nawa barneen orfoki zalbaasikna imanak Ha'o
teyya giriwa. Es teyyaason girinaas Abraham
nawubaasin koonunoyfeengwa.

⁶ Zalbaas dey alaga daasta foonamatonawa
acheech tiya wogga boza zagsere miir'ak
ha'susonematona makera faarwa.

⁷ Estan dey: «Bozok yer'e ha'si daraasata
mangsu kar'anar. Esseen orfo birmadumma
kesere taan shiiphsone» yira Ha'oos makewa.

⁸ Estak dey haarkoni kunni teyyaason barik
imi. Es bari boor'a Abraham Isaqnin koontenari
nangirinsinari wono haarko kunsi. Esiisimato
dey Isaaq naaba Yaqobnin haarko kunsi. Yaqob
dey asire heppe zalaasi aba sina naanggotbaason
haarko kunsi.

⁹ «Yaqobni naanggotiis Yosefniista koonesere boz
sinanak Giphtsi waagsete. Sinuntano Ha'oos
barneen anetu fa.

¹⁰ Basaasta kar'a shana zuuttambaase asiissin
barin kisi. Giphtsiki taato Fere'onni sina ad-
danewa techumne imi. Fere'on dey Giphtsiniis-
tanawa fa wuzbaastana ha'sunir zagi.

¹¹ Es kabaasik Giphtsiniistanawa
Kene'aniistana maknewa akama shanane sini.
Abaniisakito dey muusone muu turuksete.

¹² Yaqob dey Giphtsik meya foobaason odere zeemme abaniisakitonin Giphtsi wosi.

¹³ Hepsa wolle hamefe kabaasik Yosef aybaasakitonik ammanon kisire make. Fere'on dey Yosefni koon sinobesiison ari.

¹⁴ Esseen orfo Yosef wosire ababa Yaqobnin-nawa basa koonni meyanonna barki yoosonek zagi. Baasso dey faadbisiis naafunasire uuchche.

¹⁵ Estan Yaqob Giphtsi hami. Barnawa abaniisakitona estak kitisete.

¹⁶ Kitubesiis dey Sekem oottera hamma Abraham Hemorni naanggotaaskin basa birriisik waagena moogaassi kabbarte.

¹⁷ Ha'oos Abrahamnik teyyak imna abdiis ko'unak tai'set yaafana kabaasik Giphtsiki fe daraniisa faada arkit hami.

¹⁸ Es bar dey sinnaas Yosefni arunoy oom taato Giphtsik taattena wononeengwa.

¹⁹ Es ora taatoos daraniisin manguk kabire abaniisakitonin shana besi. Daaga naanggotbesiis kitunaknawa ek gero kissere ha'sonekna abaniisakitonin giddisi.

²⁰ Es kabaasik Muse koonte. Bar dey Ha'oosi sina keeshu daag naa sini. Keez assa ababaasa keer diire dichi.

²¹ Gero kesse kunsiseten taato Fere'onni nawaas danna ephpha bari naa zagira dichi.

²² Muse dey Giphtsini meeni techmaason zuutire ari. Wollaknawa wostokna chim asu sini.

²³ «Acheechasir woggaba sinfana kabaasik ayba sina Israelni naanggotaason mamsunak nibbaassi safare.

24 Isa Giphtsini asu basa ayiisin miir'efeen danne Giphtsini asusin woruk guma kaaste.

25 Basa keen sina baasso Ha'oos barki kamo baassotin birmadumma kisunir zagire biised-iferne faar sinnatu barik bestedifa. Sinuntano baasso es baron aane arsoto.

26 Wonotirik hep Israelni asu barna barna faassefeen danne gansunak sholefaat: «Nitto ayna aynawa, awuni boor'a nittotna nittotna faassed-ifetirinso?» yi.

27 Es zomobaasin miir'et fe bar Musenin ek tugire: «Ne innoosta mangsu kar'ataknawa ha'sutakna zagiis oonso?»

28 Hazoti Giphtsini asusin woritaasimato taan dey worutak sholedifataroso?» yi.

29 Muse es baron odenaase Midiyamni daa gu-uzze hamme di. Estak hep arqa naanggotnin kooni.

30 «Muse es daastak acheechasir wogga tuum-fana kabaasik Siinaki aamaasi tesha fa ichma daassiki saabaassi saamet fa geyaasi winoossi Ha'oni wosiya barik beste.

31 Muse es biina chowaasik diinqet ek barki tai'se. Estan ekka yifa Daamiisa kaamanon dey ode:

32 «Ta ne abasakitoni Ha'owa, Abrahamni Ha'o, Yisaqni Ha'o, Yaqobni Ha'owa» Muse dey digak biyanaknu aane chime.

33 Daamiis dey ekka yi: «Yereta dimaas korto daa sinna boor'a wochoneessin chaa'maneeson kisuwa.

34 Giphtsik fe darataasa shananon futok bi-ingwa. Rakkobesiisi chaaganon odengwa. Es bari boor'a fu'onak kerengwa. Hashnu hani yowa.

Neen wolgira Giphtsi wosunawa.»

³⁵ «‹Innoosta mangsu kar'ataknawa ha'sutakna oonso neen zagiri?› yit oomtesete. Sinuntano Ha'oos es Musenin saabaassi beste Ha'oosi wosiyaaski kamo ha'sunirnawa furonirna zagira baassoki wosi.

³⁶ Es asus dey Giphtsiki daasta she'a baaristanawa ichma daassina diinqinewa biistera artonoy wuzne zagit acheechasir wogga baasotin zoonsi.

³⁷ «Daama Ha'ontiis taan kabginaasimato nitto ganeyaassin raajjunin nittok kabgunawa» yire Israelni meyak makees es musewa.

³⁸ Zaboossi Israelni maabaraasneen ane; Sinaki aamaasta make Ha'oosi wosiyanee ane esisimato dey abaniisakitoneen ane feyiis Musewa. Kaani kaamaason dey ephphe innok aatiis es Musewa.

³⁹ «Sinuntano abaniisakito barin oomtotu oomtesetetano aane ajajamosoto. Nibbesiissi dey Giphtsi wolle kerok safarsete.

⁴⁰ Aaronnin dey: «Giphtsin innotin zoonsire kisi Museniista awu kar'namato aane aruweni sinna boor'a inno sinaasta zeemma zoonsuni ha'osikitonon innok wostowa» yisete.

⁴¹ Es kabaasik alaqani gitok koo'lo hoo'e maa'a imete. Kushubesiisi wostok dey girsete.

⁴² Sinuntano Ha'o baassostan oor kesi. Samaasta fa baakuraasik sagadosonek aatira imi. Esiis dey raajjuni meyaki kamo:

«‹Nitto Israelni meyane!

acheechasir wogga zaboossik shukti waa-gaasewa maa'aase taaknoso?

⁴³ Ephpha hamtiis Molokni durkaniisewa;

Refam yiste ha'ontiisi baakurani suuraasewa;
es bar dey kushuntiisik wostera;
barik kaa'net faati ha'ontiiswa;
ta dey Baabilonni ekalok kabugtotik;
nittotin zaguna yistera tichchenaasimatowa
yi.

⁴⁴ «Inno abani meya ichma daassi zaalni durkanibesi faarwa. Es durkaniison Ha'oos barik makenaasimatonawa besinaasimatona wostees Musewa.

⁴⁵ Ha'oos baasso sinaastan kalla eelsina aaz-abni meeni daason ephefe kabaasik Iyyasuneen ane durkaniison ephphe girsete. Dawitni neyaas kar'ananneen esta di.

⁴⁶ Dawit Ha'oosi sina ulfina danne Yaqobni Ha'oos ha'una keya keer'anak shiiphe.

⁴⁷ Sinuntano Ha'oosik es keyaason keer'aas Solomonwa.

⁴⁸ Sinuntano zuuttambaase asiistan denalo sina Ha'oos asuni kushuk keete keesi aane diifa. Es bar dey raajjuniki kamo:

⁴⁹ « «Samaas ta zigimuwa;
han daas dey wochonaas yer'ana dimawa;
eekin awune fa keyanso taak keer'atiri?
beysa ephana keyaas dey awune faarinso?» »
yife Daamiis.

⁵⁰ «Han baron zuutira wostees;
ta kushustanoso?» yifawa Ha'oos.

⁵¹ «Nitto eling asuni meya, nibniti taato, odontiiis odonor, nitto dey nitto abani meenimato Korto Ayyanaason wonna wonna oomtetir.

⁵² Raajjuni meyaassin nitto abani meya kabgu-sonoyter oonso? Baasso ookoosa yoonon zeemme

makse baassotin worsesete. Nitto dey hash han ookoosin aatire imak worseti.

⁵³ Nitto Ha'oosi wosiyaki kamo makte tumaason ephpha taaseti. Sinuntano aane oodeti.»

Isxifanosni Shu'ak Ichchere Kitu.

⁵⁴ Shonggosta diise baasso es baron odeseteyse akamanon haaresere Isxifanosniista ha'besiison karmisete.

⁵⁵ Sinuntano Isxifanos Korto Ayyanak tuumme den sama kootkire Ha'oosi ulfinanon bi. Yesusnin dey Ha'oosi hoi'ta teshta yerefeen bi.

⁵⁶ Estan: «Sama gachchefaan Asuni Naa Ha'oosi o'itta yerefeen biidifawungwa» yi.

⁵⁷ Es kabaasik akama kaamak chaagete. Odobe-siison ukere ek barki eelete.

⁵⁸ Barin ephphe katamaassin kissere shu'ak ichesete. Zaalni meya dey maybesiison oodanak ephphe taamme Sawul yistefe isa na'o asuni wochoossi kunussete.

⁵⁹ Isxifanosnin ichesefeen: «Daam Yesusno! Kaanaason neeki ephwa» yit shiiphe.

⁶⁰ Kaa'nere dey akama kaamak: «Daamiiso han boor'besiiso baassosta faadutaatawa» yit chaagi. Es baron yinanneen orfo kiti.

8

Sawul Kiristanani Meyanon Kabgi

¹ Sawul Isxifanos wortobaasik gire. Es kabaasik Yerusalemuk fa betekiristaniista kabugto kabi. Wosini meya baasso baassoteno oom amanyinyini meya zuuttere Yuudanawa Samariyaki daa zuut-tambaase asiissi siktesete.

² Shiiphok chimme fe asuni meya Isxifanos-nin dugnooson kabbarsete. Barik dey akamanon waassete.

³ Sinuntano Sawul betekiristaniison tishkuk kabet feer. Keya keyaassi girifaafe arqa kiristanaasinnawa mashka kiristanaassonna zatte kisitaafe taatoni keer gedet feer.

Misirachchuni Kaamaas Samariyak Makte

⁴ Sikte amanyinyini meya hamete hamete daassi kaambaason makset feeseter.

⁵ Filiphoo dey Samariyani katamaassi hamme Kiristoosni chowaason make.

⁶ Showo dara dey Filiphoo makena baron odet-nawa zagifena biistera artonoy wuzasonna biyefaaf gasasire barin odet feeseter.

⁷ Kiina ayyanaasikito dey akama kaamak chaaget showo asuniissin keset faar. Showo laafanawa engitna farset feeseter.

⁸ Es bari boor'a es katamaassi akama gira sini.

⁹ Es katamaassi Simon yiste isa asu tolfata tolfatefaafe Samariyaki daraasin diinqisit feer: Dey: «Ta arkitto asuwa» iyaafe maket feer.

¹⁰ Garosatan kabgire gaymasata kar'e fe asu zuuttere: «Han asu arkitto yistera teegtefa Ha'oni hugnawa» yiset gasasire odet feeseter.

¹¹ Es gasasire odesefees showo wona tolfatak baassotin diinqisit feer sinna boor'a.

¹² Sinuntano Filiphoo Ha'oosi taatosonnawa Yesus Kiristoosni sunaassonna makena misirachchuni kaamaassonna odesere arqaas mashkaas amanere haphuktesete.

¹³ Tolfattu Simoonnu amanere haphuktere Filiphosneen ane isar sini. Zagtet fa diinqisewa

akama biistera artonoy wuzason biire diinqet feer.

¹⁴ Yerusalemuk fe wosini meya Samariyaki daraas Ha'oosi kaamanon ephphetoosobesiison odefaat Phexirosninnawa Yohannisninna asin Samariya wossete.

¹⁵ Phexirosninnawa Yohannisninna dey hamere Samariyaki asuni meya Korto Ayyana ephphetoosonek Ha'o shiiphsete.

¹⁶ Esiis dey Daamni Yesusni sunaasiktu haphuk-tesetetano Korto Ayyana baassosta aane kerowa.

¹⁷ Estan Phexiros Yohannisna kushubesiison baassosta ta'ubesiise Korto Ayyana ephpheteesete.

¹⁸ Wosini meya kushubesiison asuni meyaasta ta'iseten Korto Ayyana imtobaason biyaat Simon waaga ephpheteshshere:

¹⁹ «Ta dey kushunaason ta'una asuni meya Korto Ayyana ephphetoosonek han ha'suni hugnaason taak imtiwa» yi.

²⁰ Sinuntano Phexiros: «Ha'oosi imanon waagneesik waagotak safareta boor'a waagnees neenen ane tishungwa!

²¹ Nibnees Ha'oosi sina mangu sinna boor'a han wostoossi girira wostota dimnewa ixane neek aafawa.

²² Ese han manguneessin harmira Daamiiski woluwa. Awuzakne han nibneesi mangu safara-non feeshun unitto shiiphowa.

²³ Ne sugaro koonak tuumma faatamatonawa boor'aasik taatera faatamatotu biidifawungwa» yi.

²⁴ Simon dey: «Han makseti barissin isarnu tayista kar'noynamato nitto wolla Daamiisin taak shiiphotiwa» yi.

²⁵ Phexiros Yohannisna zaala makserenawa Daamiisa kaamanon maksetenneen orfo showo Samariyani ke'eessi hamefaafe misirachchuni kaamaason makset Yerusalem wolle hamete.

Filiphoos Itophiyani Jandarabaasin Haphqi

²⁶ Daamiisa wosiya Filiphosnin: «Kabira Yerusalemun Gaaza katifa ichma daassiki uga kawuda wolla hamma» yi.

²⁷ Bar dey kabire hami. Hindake yistefa Itophiyani taatosi foononnawa waagbaasonna ha'sife isa jandaraba Itophiyani asu Ha'ok kaa'nok Yerusalem yeere feer.

²⁸ Es jandarabaas wolle daaba hamfena kabaasik seregellata diifaat raajju Isayyasni tichaason feretit feer.

²⁹ Estan Korto Ayyanaas Filiphosnin: «Ek sara-galaski tai'sera uphowa» yi.

³⁰ Estan Filiphoos dey taptere ek seregellaaski hamfeen Itophiyani asus raajju Isayyasni tichaa-son feretifeen odaat: «Han feretifa ta bar neek galedifaroso?» yi.

³¹ Itophiyani jandarabaas dey wolgire: «Taak kotte makoni asu foontonon aakkak taak galonirinso?» iyaat Filiphosnin: «Han seregellaasta kessa taneen ane duwa» yi.

³² Jandarabaas dey feretit feena tichaas ekkatu yifa:

«Bar shuktok zattera hama fantune feer;
esabaason kar'fe baasso sina shaakkife Fan-
tusamato kaambaason aane kote.

³³ Salphate; dey futoni mangsuni kar'a barik aane katowa;

kaabaas han daastan kaltera tishina boor'a;
Han koontoosi chowanon oo makok chimnirinso?»

³⁴ Jandarabaas dey wolgire Filiphosnin:
«Raajjuus han baron ooni chowanso makenari?
Basa teetnirinwa wedey oom asunirinso? Taak makaaywa» yit mamsi.

³⁵ Filiphos dey es tichaastan kabire Yesusni chowaason maket fa Ha'oosi kaamanon kotte make.

³⁶ Hamere isa akani tesha kar'eten Jandarabaas:
«Ese hanta aka faarwa, haphuktonak kalni wuza aambanso?» yi. [

³⁷ Filiphos wolgire: «Tuuma nibneesik amanefaatan haphuktok chimatawa» yi.
Jandarabaas dey: «Yesus Kiristoos Ha'oni naa sinnamato amanefawungwa» yi.]*

³⁸ Jandarabaas saragalaas yeronak ajaje.
Hepobesiise yeet akaassi kerseten Filiphos Jandarabaasin haphqi.

³⁹ Akaassin kesefe kabaasik Daamiisa Ayyana Filiphosnin ephpha hami. Jandarabaas dey Filiphosnin esseen orfo aane biye. Giret ugunbaason hami.

⁴⁰ Sinuntano Filiphos Azaxonuk biiste. Qis-ariya hamme kar'ananneen aatfena katama katamaassi misirachchuni kaamanon make.

9

Sawul Kiristoosnik Amane

* **8:37** Han faadaasta fa bar zeemoti Girikni tichaassi aafa.

¹ Es kabaasik Sawul Daamiisa nawoni meyanon worunak deessit maagni gaanynye meeni gaanynyaaski hami.

² Daamiisa ugnak zoonustefe meyanon arqasin-nawa mashkasonna danfena kabaasik taar'taafe Yerusalem teshshok chimanamato Demaskoki fa Ayhudni shiiphoni keyaasikitok ticha imtonak maagni meyanon mamsi.

³ Demasko hamme kar'fena kabaasik birato-baasta den saman diinqone chaarefa palpali.

⁴ Es kabaasik bar daa kere gande. Estan: «Sawulno, Sawulno, awuni boor'a taan kabgidifa?» yifa kaama ode.

⁵ Sawul dey: «Daamiiso! Ne oonso?» yi. Bar dey wolgire: «Ta han ne kabgifata Yesuswa.

⁶ Sinuntano hash kabira ek katamaassi hamma. Zagutak sholsuuson estak neek maksonewa.»

⁷ Sawulneen ane hama asuni meya kaamaason odesete. Sinuntano ooninnu aane biyoto sinna boor'a maksone wuza tishifaan shaakkisere yer-sete.

⁸ Sawul dey gandena dimaastan kabi. Sinuntano aaffaason woyin biyanak aane chima. Es bari boor'a asuni meya kushubaason zatte zoonsit Demasko katama ephphe hamete.

⁹ Keez wona kar'ananeen aafishu sinne muu muunoynewa ushnoyna di.

¹⁰ Es kabaasik Demaskok Hananiya yiste isa Daamiisa nawo feer. Daamiis raa'ik: «Hananiyano!» yire teege. Bar dey: «Abetwa; Daamiisob hantatu fawungwa» yit koyi.

¹¹ Daamiis dey barik ekka yi: «Kabira zeep-hto yistefa ugnaasik hamma. Estak Yihuda yis-

tefe asusa keer Sawul yiste isa Terseski asusin sholowa. Hash bar shiiphotatu fewa» yi.

¹² Sawul dey Hananiya yiste asu yeere kushubaason aaffaasta ta'fena kabaasik biyanamato raa'ik bi.

¹³ Sinuntano Hananiya wolgire ekka yi: «Daam-taaso! Han asus Yerusalemuk feese amanyinyisata akama shana katinamato ta showo asunikin odengwa.

¹⁴ Hashnu han Demaskok feese ne sunaason teegesefe baassotin zuuttambesiise asin taar'anak maagni gaanynyasakitonikin fiqadi ephiwa»

¹⁵ Daamiis dey Hananiyanik ekka yi: «Bar Aaz-abni meeni sina; taate meeni sinanawa Israelni daraasa sinana ta sunaason wor'ni ta korina korto kodana sinna boor'a barki hamma.

¹⁶ Ta sunaasik awune fa shana ephphetoonak feenamato ta barik ammanon besunawa»

¹⁷ Estan Hananiya hamme es bar feena keyaassi giri. Kushubaason Sawulniista ta'ire: «Ayta Sawulno! Hani yaafeen ugunaasta ammanon neek uphe Daam Yesus aafnees biyanaknawa Korto Ayyanak tuuntotakna taan neeki wosiwa» yi.

¹⁸ Geregere Sawulni aaffaastan i'oni gongane fa wuza zigin biyak chimi; dey kabire haphukte.

¹⁹ Muu dey meere chimi. Demaskok feese nawoni meyanee ane garo wona di.

Sawul Demaskok Assi

²⁰ Geregere Sawul Demaskok: «Yesus Ha'oni Naawa» yit Ayhudni shiiphoni keyaasikitosi assu ephi.

²¹ Ode baasso dey zuuttere diinqok: «Han asus Yerusalemuk han sunaason teegefe baassotin zuuttambesiise asin tishkit fe bartenoso? Dey hani yeenaas baassotin taar'e maagni gaanynyasaki-toniki taamme imaktanoso?» yisete.

²² Sinuntano Sawul zeemotiistan daysire chimet hami. Demasko fe Ayhudni meya Yesus bar Kiristoos sinnamato kotte assubaasik maksone wuza turksit feer.

²³ Showo wonaneen orfo Ayhudni meya Sawulni woruk merkesete.

²⁴ Sinuntano bar baasso mangu mekamaason ari. Baasso dey barin woruk toone waalinne bar kesfena katamaasi finynyaasi kitonon oodet feeseter.

²⁵ Sinuntano basa nawoosakito wassi katamaasi shu'ni ojaasi kattosi kamo Sawulnin masasi duusire kessisete.

Sawul Yerusalemuk

²⁶ Sawul Yerusalem hamme kar'e estak feese Daamiisa nawoneen ane woi'tonak shole. Sinuntano Sawul Kiristoosnin amanobaas futo sinna baassok aane bestowa sinna boor'a zuuttere digesete.

²⁷ Sinuntano Barnabas Sawulnin wosini meyaki ephphe taamme uguntak feen Daamiis aakkak barik ammanon uphenamato; barneen dey wollenamatonawa Demaskok Daamiisa sunanon aakkak digaba foontonon assinamatona baassok make.

²⁸ Es bari boor'a Sawul baassoneen ane feefaaf Yerusalemnissi biratefaafe Daamiisa sunak dey digaba foontonon maket feer.

²⁹ Girikni noono wollesefe Ayhudni meyanen wollefaafe karakkaret feer. Sinuntano baasso barin woruk hoosesere feeseter.

³⁰ Ayni meya es baron arseteyse Qisariya ephphe hamete. Estan Terses hamanak zagisete.

³¹ Es kabaasik Yuudak, Galiilaknawa Samariyakna fa betekiristaniis naga dani. Daamiisin ulfinsitnawa Korto Ayyanaasik chimetna faadbaas dey daytet hami.

Phexiros Lidani daastanawa Iyyopheni daastana assi

³² Phexiros daadaassi biratet feena kabaasik Lida yiste daasta feese amanyinyini meyaki hami.

³³ Estak dey Eeniya yiste asu nangirin wogga laafa sinne mettere kuphota kunfeen dani.

³⁴ Phexiros dey: «Eeniyano! Yesus Kiristoos neen fatunawa; kabira kuphoneeson yiir'wa» yin Bar dey geregere kabi.

³⁵ Lidaniissinawa Seronaneessina feese asuni meya zuuttere barin biyefaat Daamiiski wolsete.

³⁶ Iyyopheni daastak dey Xabita yiste isa amanyinyi faar. Sunbaasi kota dey Girikni noonok «Dorqa» uu. «Dorqa» uus dey «Gimuwa» uu. Bar dey wonna wonna ma'a wosto zaguk tukamni meyanon argasit faar.

³⁷ Es kabaasik bar mettera kiti. Asuni meya dey dugnooson masse segenetiista kunussete.

³⁸ Lida Iyyophek ta'a sinna boor'a Iyyophek feese nawoni meya Phexiros Lidak foobaason odeseteyse hep asuni wossere: «Adarawa taptera innoki yaafaywa» yisete.

³⁹ Es bari boor'a Phexiros kabire wosineen ane hamme esta kar'fena kabaasik segenetiissi barin

ephphe hamete. Dicha asusikito zuuttera Dorqa kaak faana kabaasik wostena wondaboosewa maamaase asin besaafa waasset faaser.

⁴⁰ Sinuntano Phexiros zuuttambesiise asin keerun kisaat kaa'nere shiiphe. Ek dugnooski yerqere: «Xabitane kabuwe» yi. Bar dey aaffaason woora Phexirosnin biinaase kaanna di.

⁴¹ Bar kushubaason shongere zatte kabgi. Dicha mashkasusikitoknawa oom amanyinyini meyanonna teegere nawaason kaabarereron baasso sinna tai'si.

⁴² Es chowaas Iyyopheki daasta zuuttambaase asiissi zi'ira arte. Showo asuni meya dey Daamiisik amanesete.

⁴³ Phexiros Simon yiste isa wooma kaa'a asuneen ane Iyyophek showo wona di.

10

Phexiros Qornelewosna

¹ Qisariya yiste daa diife sunba Qornelewos yiste isa asu feer. Bar dey Romanni meeni taatosi sikalosi fa Ixaliyani toray yistefa barissi tii meeni gaanynya.

² Bar dey basa keer feese asuni meyaneeen Ha'ooson shiiphoknawa digakna esiisimato dey tukamni meyak akama ima imet feer. Wonna wonna dey Ha'ooski shiiphet feer.

³ Isawa izgin sa'ati kar'fana kabaasik Ha'oni wosiya barki yaara: «Qornelewosno!» yira teegefeen ammanon raa'ik bi.

⁴ Qornelewos Ha'oosi wosiyanon kootki biyaat nayere: «Daamiiso! Aambanso?» yi. Ha'oosi wosiya dey ekka yi: «Shiiphonesewa tukamni

meyak imfata imneese Ha'oosi sina neen safaronir sinna den hamiwa.

⁵ Hashnu asutni meyanon ek Iyyophe wosira Phexiros yiste Simoonnin teegsuwa.

⁶ Bar hash dicaaasi tesha fe googo kaa'fe Simonni keer irba sinne diifewa.»

⁷ Qornelewosnik han wosiyaason make Ha'oosi wosiya kessa hamnanneen orfo wostinynyabasakitonisin heppinnawa Qornelewos ha'sifena baassossin Ha'ooson digefe isa meyataar'oninna teegere

⁸ Zuuttambaase asin baassok makenanneen orfo baassotin Iyyophe wosi.

⁹ Wonotiri wono wostere hama asuni meya katamaaski tai'sesefe kabaasik issun sa'atik Phexiros Ha'o shiiphonak segenetiista kesi.

¹⁰ Es kabaasik Phexiros maktere muu muunak shole. Muu barik hoorefeen bar shaakkire diifaat raa'i bi.

¹¹ Biina raa'iis dey samaas gachchefaan isa inya yinune fa wuza samaasi acheech fashbaasta oot-tera daasta kerefeen bi.

¹² Es yinusta dey acheech wochobare yere kaabare yere wuza wochoba foonto daasta nibbaasik zayifa testoosewa den samaastak fulifa kasaasikitone faaser.

¹³ Es kabaasik: «phexiros Kabira han barikitonon shukka muwa» yifa kaama ode.

¹⁴ Sinuntano Phexiros: «Daamiiso! Aafawa sinanawuza. Ta kayma sinnoy wuza wedey kiina wuza maara aane biyutwa» yi.

¹⁵ Dey: «Ha'oos kayimsina baron ne kiinawa utak aane sholsifawa» yifa kaamaas hepsa barki ya.

¹⁶ Es bar dey keeza wolla maktenanneen orfo es erbeesne fa wuzaas geregere wolla den sama oottera hami.

¹⁷ Phexiros biina raa'iisi kota «Awutaaso?» yit nibbaassi safarefeen; Qornelewos wosina asuni meya Simonni keyaason sholere danne yeesere keyaasi finynyita yersefeer.

¹⁸ Teegere dey «Phexiros» yiste Simon irba sinne feenaas hantanoso?.

¹⁹ Phexiros raa'iisi chowanon safaret feen Korto Ayyanaas barik ekka yi: «Ese keez asu neen sholsedifewa.

²⁰ Baassotin tatu wosir sinna boor'a ek hang unoy kabira baassoneen aane hamma.»

²¹ Phexiros kerere: «Sholsefeti asus tawa. Yaati chowaas aambanso?» yi.

²² Baasso dey: «Tii meya taar'oni meyanon ha'sife Qornelewos yistefe barkintu wostera yaaniwa. Bar dey Ayhudni daraas zuuttere barin ulfinsina Ha'ooson dige ma'a asuwa. Neen barki keer teegere ne maketa baron odonak korto Ha'oni wosiyaas barik makewa» yisete.

²³ Phexiros dey es wostere ye asuni meyanon keer gedde irbasire ha'sone dima dey shiiphere ha'si. Hepsinari wono kabire baassoneen ane hami. Iyyophek feese isa isa ayni meya barneen ane hamete.

²⁴ Wonotiri wono Kesariya kar'ete. Qornelewos dey basa koonisinnawa tai'so zomobaasinna asin zuutire teegere baassoneen ane oodet feer.

²⁵ Phexiros keer girifena kabaasik Qornelewos barki tai'sere wochobaasi kaa'ne.

²⁶ Sinuntano Phexiros: «Kabuwa ta dey neyiisi-mato asuwa» yit kabgi.

²⁷ Phexiros barin wolumsit ane keer girifena kabaasik showo asuni meya zuuttere feeseten bi.

²⁸ Baassok dey ekka yi: «Isa Ayhudni meeni asu oom Aazabni meeni asuneen ane isar sinne foonak wedey keebaasi girunoynamato inno tumasik aane sholsifa sinnamato nitto teetnitisiknu arsetirwa. Sinuntano ta ooninnu kiin wedey kayim unoynamato Ha'oos taak ammanon makewa.

²⁹ Es bari boor'a taaki wosifeti kabaasik ek hang unoytu kabira yaanwa. Ese awuni boor'a taan teegetimato arunak sholefawungwa» yi.

³⁰ Qornelewos dey ekka yi: «Acheech wonaneen sinak han izgin sa'atiistak keenaassi shiiphefana diinqone isa chaaret yere maama mayo asu yeere sinna yere.

³¹ Ekka dey yi: «Qornelewosno! Ha'oos shiiphoneeson odewa. Tukamni meyak imfata imnees safartewa.

³² Ese ek Iyyophe wosini meyanon wosira Phexiros yistefe Simoonin teegowa. Bar baarisi tesha fe googo kaa'fe Simonni keer irba sinne diifewa»

³³ Estan ta dey geregere neeki wosini meyanon wosingwa. Ne dey yoonesik ma'arontu zagitwa. Ese inno zuuttamniise asik Ha'oos makotak ajajena baron zuutira odonikna Ha'oosi sina zuut-tera faaniwa.»

Phexiros Wollena Wolla

³⁴ Phexiros dey ekka yit mako ephi: «Futoosik Ha'oos ooninnu aane korifa sinnamato aringwa.

³⁵ Sinuntano aaffa daani asunu sinfenak Ha'ooson digefe barinnawa futo sina chowaason zagife asusinna Ha'oos shunarwa.

³⁶ Ha'oos Israelni daraasik kaambaason wosub-aas artowa. Asu zuuttambaase asi Daam sina Yesusniki kamo nagaason maket yaas Ha'ooswa.

³⁷ Yohannisni haphquni chowaason makena wonaastan kabira Galiilan hamma Yuudani daasta kar'a sina wuzason arsedifetiwa.

³⁸ Dey Ha'oos Naaziretki Yesusnin Korto Ayyanak muudnamatonawa hugna barik imnamatona arsedifetiwa. Ha'oos dey barneen ane faana boor'a ma'a wuzason zagitnawa Daabulos ephna baassotin zuutire fatit feer.

³⁹ Yuudani daastanawa Yerusalemni katamaassina bar zagina chowaasik inno zuuttamniise zaalwa. Sinuntano asuni meya barin i'ota suutere worsete.

⁴⁰ Sinuntano Ha'oos keezsinari wono kitun kabira ammanon bestonak zagi.

⁴¹ Ammanon bestenaas dey zeemme Ha'o ko-rina baassoktano dara zuuttambaase asiktawa. Bar kitun kabinanneen orfo barneen ane meere usha inno zaalwa.

⁴² Han baron zuutira daraasik makonik bar hayewni meyaastanawa kituni meyaastana mangsu kar'anak Ha'oos barin taassinaas bar sinbaason zaala makonik bar innotin ajaje.

⁴³ Barik amanefe bar zuuttambaase sunbaasik boor'ani feeshun uuson ephphetoosonemato raa-jjuni meya zuuttere zaala maksetewa.»

Aazabni Meya Amanere Korto Ayyanaason Eph-pheteesete

⁴⁴ Phexiros es baron makefeen kaambaason ode baasso zuuttambesiise asiista Korto Ayyanaas kere.

⁴⁵ Phexirosneen ane yeese haarko kuni Ayhudni amanyinyini meya Aazabni meyanu Korto Ayyanaason ephphetoosobesiisik diinqesete.

⁴⁶ Aazabni meyak Korto Ayyanaas imtenamato arsetees baasso ooma noonok wolumsefeennawa Ha'ooson galattesefenna odesete boor'awa. Es kabaasik Phexiros:

⁴⁷ «Han asuni meya innoosimato Korto Ayyanaason ephpheteesetewa. Eekan baasso akak haphuktozonoytemato kalnir oonso?» yi.

⁴⁸ Estan Yesus Kiristoosni sunaasik haphuktosonek ajaje. Esseen orfo Phexiros garo wonanon baassoneen ane foonak shiiphsete.

11

Phexiros Aazabni Meyaki Awuniron Hamnamato Make

¹ Yuudak feese wosini meenawa ayni meena Aazabni meya Ha'oosi kaamanon ephpheteesetemato odesete.

² Phexiros Yerusalem wolle yeefena kabaasik haarko kunu sholsu sinnamato amanesefe Ayhudni meeni kiristanani meya Phexirosnin:

³ «Awuni boor'a haarko kununoy asuni meeni keer girira baassoneen ane muu maadifatarso?» yit wee'esete.

⁴ Sinuntano Phexiros ekka yit isarba isarbaasik zuuttambaase asin kotte baassok make:

⁵ «Ta Iyyopheni katamaassi Ha'oni shiiphota faana raa'i biin. Es biina raa'iis dey inya yinuni maamane fa wuza acheech fashbaastan oottera den saman ta faana dimaasta keredifeen biin.

⁶ Es baron kootkira biifana es yinuni maamaasta acheech wochobare yeere kaabare yere wuza buur'uni gonyo, nibbak daasta zayifa testoosewa samaastaki fulifa kasaase asin biin.

⁷ «Phexirosno! Kabira han baron shukka muwa» yifa kaama oden.

⁸ Sinuntano Daamiiso! Taak aafawa sinanawuza; Ta kiina wuza wedey zina wuza noononasi maara aane biyutwa.

⁹ Hepsa dey: «Ha'oos kayma zagina baron ne kiinawa utak aane sholsifawa» yifa kaamaason den saman oden.

¹⁰ Es bar dey keeza wolla sinnanneen orfo es maamane fa wuzaas zuuttambaase wolla den sama oottera hami.

¹¹ Es kabaasik Qisariyan keez asu taaki wostere ta faana keyaasi yeesete.

¹² Isaronnu ek hang unoy baassoneen hamanak Korto Ayyanaas taak make. Han issun ayni meya dey taneen anetu feesete. Baassoneen ane dey Qornolosni keer girini.

¹³ Bar dey Ha'oni wosiya barki keer girira yeere feen biinamatonawa «Ek Iyyophe asunin wosira Phexiros yistefe Simoonnin teegsuwa, bar dey

¹⁴ Yeere neenawa ne keer feese asuni meena zu-uttere farusone kaama neek makonawa» yit barik makenamato innok make.

¹⁵ Ta dey makefana kabaasik Korto Ayyanaas zeemma innoosta kerenaasimato baassosta dey kere.

¹⁶ Es kabaasik: «Yohannis akaktu haphqiwa. Sinuntano nitto Korto Ayyanaktu haphuktotiwa» yit Daamiis makena kaamaason yaadaten.

¹⁷ Inno Daamni Yesus Kiristoosnin amanefeni

kabaasik Ha'oos innok imna es imaason baassok dey imnanneen eekan Ha'ooson kalak chimnir ta oonso?»

¹⁸ Baasso dey es baron odeseteyse ephphe mak-sone wuza turuksefaat shaakkisete. «Ese Ha'oos Aazabni meya gaddo kaasi wolsonnek baassotin zaguni boor'aassin harmiyaason baassok imiwa» uuk Ha'ooson galattesete.

Amanynyini Meya Ansokiyak «Kiristana» Yistere Teegtesete

¹⁹ Isxifanos shu'ak ichchere kitina kabaasik kar'a shanaasik sikte amanynyini meya Fiinqe, Kophphiros; hamma Ansokiya kar'ana kabaneen hamete. Ha'oosi kaamanon Ayhudni meyatano oom asuni meyak aane maksoto.

²⁰ Sinuntano Koppirosunnawa Kerenanna yeese isa isa amanynyini meya Ansokiya hamefe kabaasik Girikni meyakneen Daam Yesusni ma'a odunon maksete.

²¹ Daamiis dey hugnabaasik baassotin argasit feer. Showo asuni meya dey amanere Daamiiski wolsete.

²² Yerusalemuk fa betekiristaniis es baron ode-nayse Barnabasnin Ansokiya wosi.

²³ Bar dey hamme Ha'oos otumbaason darabaasik aakkak imnamato biinayse gire. Zuuttambesiise tuuma nibak amanere Daamiisik chimme yersonek kiiti.

²⁴ Esiis dey Barnabas Korto Ayyanaknawa amantokna tuumme fe ma'a asu sinna boor'a faadbesi showo asuni meya Daamiiski wolsete.

²⁵ Esseen orfo Barnabas Sawulnin sholonak Terses hami.

²⁶ Dannaayse ek Ansokiya ephphe hami. Hep-
obesiise isa wogga betekiristaniisneen ane isarik
showo asuni meyanon assisete. Es wonaastaneen
kabira nawoni meya: «Kiristana» yistere teegte-
sete.

²⁷ Es kabaasik isa isa raajjuni meya Yerusale-
mun kabire Ansokiya hamete.

²⁸ Baasso ganeyaassin isaas: «Agabos» yistefe
bar kabire daa zuuttambaase asiissi akama maka
sinanamato Korto Ayyanaas maken raaji make. Es
bar dey sinnaas Kelawudos Keesarni taato sinna
neyaasikwa.

²⁹ Es bari boor'a Ansokiyak feeseefe amanyinyini
meya Yuudak feese ayiisakitonik sinni argasu isa
isarbesiise chimetemato waaga kissere baassok
imtonak wollere buggisete.

³⁰ Es argasuni waagaason dey Barnabas-
niknawa Sawulnikna Betekiristaniisi kur'uni
meyak wosisete.

12

Amanyinyini Meyasta Kar'a Akama Shana

¹ Es neyaasik Herodis yistefe taatoos isa isa
amanyinyini meyanon kabgu ephi.

² Yohannisni ay Yaqobnin siifok wortonak zagi.

³ Es wuzaas Ayyhudni meyanon girsinamato bi-
inayse Phexirosnin dey ootire taati. Es bar sin-
naas Ayyhudni meya kixxani heeboos ulfintona
wonaasikitosiwa.

⁴ Phexirosnin ootinanneen orfo taatoni keer
gedi. Ayyhudni faasikani heeboos aatnanneen
orfo daraasa sina tai'sunanneen acheech acheech

sinfraafe oodonek acheech meya taar'oni meyak aatire imi.

⁵ Estan Phexiros taatoni keyaassi oodtet feer. Sinuntano betekiristaniis zaggira basa chowaasik Ha'ooski shiiphet faar.

Ha'oni Wosiya Phexirosnin Taatoni Keerun Kisi

⁶ Wonotiri wono Herodis Phexirosnin daraasik tai'sunak hoorere feen es waalaasik Phexiros hep shashsharak taatere hep meya taar'oni meeni ganesi kunfer. Oom tasoosakito taatoni keyaasi finnyanaton oodet feeseter.

⁷ Es kabaasik Daamiisa wosiya ammanon beste. Taatoni keyaassi dey chaarefaas chaare. Ha'oosi wosiya Phexirosni teshason ta'uk nuskira: «Taptera kabuwa» yi. Es kabaasik shashsharaas kushubaassin zigi.

⁸ Ha'oosi wosiya dey: «Maamneeson mayya chaa'maneeson yer'wa» yi. Phexiros dey Ha'oosi wosiya maktenaasimato zagi. Estan Ha'oosi wosiyaas: «Wor'a maamneeson mayya taneen ane yowa» yi.

⁹ Phexiros dey kesse barneen ane hami. Sinuntano raa'i biidifeenne faar sinnatu barik bestetano Ha'oosi wosiyaas zagina bar amma sinna barik aane bestowa.

¹⁰ Tesuniisewa hepsani tasoosinna aatere ek katamaassi taamfa bittani gamalaaski kar'ete. Gamalaas dey teetbak gachchen baasso dey kesere isa garo ugnak hamete. Diingok Ha'oosi wosiya Phexirosnistan oor kessa hami.

¹¹ Phexiros nibbaassi wolle: «Daamiis wosibaason wosire Herodisni kushuussinnawa Ayhud

tayista safarena chowaassinna kisinamato hash aringwa» yi.

¹² Es baro arinanneen orfo showo asuni meya isarik zuuttesere shiiphset feesete Marqos yiste Yohannisni into Maaramini keer hami.

¹³ Esta kar'e keyaasi gamalanon ki'in Roda yiste isa keeri wostinyunya oo sinnamato gasasuk gamalaaski tai'se.

¹⁴ Phexirosni kaama sinbaaso araata girabaasi aatamtan kabira gamalaason gachnoy orfo wolla eella: «Phexiros finynyi yerefe» yira make.

¹⁵ Asuni meya dey: «Nifasetwe, aakka akka sinana» yisete. Sinuntano bar futo sinbaaso gasasira make. Baasso wolgire: «Basa wosiyaaswa» yisete.

¹⁶ Phexiros tusi tusire gamalaason ki'i. Baasso gamalaason gachche biyaata diingese.

¹⁷ Bar shaakkusonek zagaata Daamiis taatoni keerun aakkak barin kisinamato make. Estant: «Ta kesaason Yaqobniknawa ayiisakitonikna makoti» iyaata ooma dima hami.

¹⁸ Wono e'sotirik meya taar'osakito: «Phexiros ay hamiso» yiset ganebesiissi inya shorko kabi.

¹⁹ Herodis Phexirosnin sholere turkifaata tasoni meyanon tu'nire mamsinanneen orfo wortosonek ajaje. Esseen orfo Herodis Yuudan Qisariya hamme esta di.

Herodisni Kitu

²⁰ Herodis Tiroskinawa Sidonakina fe asuni meyaneen faassere feer. Daabesiis muu danfanaay taatoosa ha'suussin sinna boor'a taatoosa erasho sina Bilastoosnikin argasuni

mekama dannanneen orfo isarik taatoosneen ane ganok mamsi.

²¹ Ootte wonaasta Herodis taatoni mayaason mayye taatoni zigimuusta diifaat daraasik wolle.

²² Daraas dey: «Han bar Ha'oni kaamatano asuni kaamatawa» yit chaagete.

²³ Herodis Ha'oosik ulfina ima beyna boor'a Daamiisa wosiya geregere ichin towak maastere kiti.

²⁴ Sinuntano Ha'oosi kaama dichefnawa tagitna hami.

²⁵ Barnabasnawa Sawulna wostobesiison koi'sire Yerusalemun wolsete. Marqos yistefe Yohannisnin zoonsire yeesete.

13

Barnabasnawa Sawulna Wostere Hamete

¹ Ansokiya fa betekiristaniissi raajjuni meenawa kaambaasi assinynyana feeseter. Baasso dey Barnabas, kara yistefe Simon, Kerenaki Lukiyos, acheechsa daason ha'sife Herodisni zomo Minahenawa Sawulna feeseter.

² Es baasso Daamiisik wostetnawa soomere shiiphsetna feeseten Korto Ayyana: «Barnabasnawa Sawulna asin ta teegenawostooosik oor kisuti» yi.

³ Baasso soomere shiiphsefaat kushubesiison baassosta ta'ire shiiphsetenneen orfo gafuksete.

Barnabasnawa Sawulna Qophirosuk

⁴ Barnabasnawa Sawulna dey Korto Ayyanaas wosin ek Selewukiya kessete. Estan dey MerkebiKophphiros kessete.

⁵ Silmanak feesete kabaasik Ha'oosi kaamanon Ayhudni shiiphoni keyaassi maksete. Yohannis dey baassotin argasit feer.

⁶ Kophphiros yistefa akak birato daason finere Paafu kar'efe kabaasik Beriyasus yiste isa Ayhudawi sina tolfattunin danete; bar dey eshinynya raajju.

⁷ Bar dey Sergiyos Phawulos yiste daason ha'sife isa aru asusneen anetu feeefe. Es daa ha'sife asus Ha'oni kaama odonak sholere Barnabasninnawa Sawulninna barki teegsi.

⁸ Sinuntano sunbaasi kota Helmas sina tolfattuus daason ha'sife asus amanonoynamato sholefaat baassotin tugga'e.

⁹ Phawulos sinfe Sawul Korto Ayyanak tuumme kootki biyaat:

¹⁰ «Ne ma'a wuzaasi guma! Eshnewa mangune neyissi tuumna Sexanni naa. Zeephto Daamiisa ugnanon elingsuuson aafanoso beyata wuza?

¹¹ Daamiisa kushu neen ke'in aaftishu sinatar. Garo wonniron awuni chaarefa aafa biyatawuza» yi. Geregere ki'nanewa talumne basaasta kere. Kushubaason ephphe zoonsuni asuni sholok ek hang kuti.

¹² Daason ha'sife asus sina chowaason biyaat Daamiisa aruno diinqok amane.

Barnabasnawa Phawulosna Phirisiyak Fa Antsokiya Hamete

¹³ Phawulosnawa zomobaasakitona Phafun kabsera Pinifiliya fa Pergen hamete. Estan Yohannis baassostan oor kesse wolle Yerusalem hami.

¹⁴ Sinuntano baasso Pergenun kabsere Pisidiya fa Ansokiya hamete. Baysani wonaasik Ayhudni shiiphoni keyaassi girsere diisete.

¹⁵ Museni tumaasewa raajjuni meeni tichaase ferettenanneen orfo Ayhudni shiiphoni keyaason ha'sife baasso: «Ayni meeno; daraasi merkonni kaama nittoki faafaanane makotiwa» yit wossete.

¹⁶ Phawulos daakun kabire kushuni besuk: «Israelni asuni meyane, Ha'ooson digefe nitto zuut-tera odotiwa.

¹⁷ Han Israelni daraasa Ha'o abaniisakitonin kori. Giphtsini daasta feeseten dey den teggi. Woribaasi hugnak estan kisi.

¹⁸ Acheechasir wogga ichma daassik baassotin faki.

¹⁹ Kene'aki daasta fa naafun taatoosikitonon tishkaat daabesiison bari daraas warasonak zagi.

²⁰ Es bar zuuttera acheech tiirewa uuchasire woggaassiktu ko'i. Esseen orfo raajju Samuelni-ista kar'ananneen ha'suni erashe meyanon imi.

²¹ Estan daraas taato baassosta taattonak shi-iphsete. Ha'oos dey Biniyamni keenaassin Qiisni naa Sawulni imin acheechasir wogga baassotin ha'si.

²² Sawulni kessinanneen orfo Dawitnin baas-sok taassi. Barin dey: «Ta nibane feernawa ta sholenaason zuutire zaguni Isseyini naa Dawitnin daningwa» yi.

²³ Ha'o girina teyyaasimato es asusa zaltan fatir sina Yesusnin Israelik teshshe.

²⁴ Yesus yoonoyfeen zeemma Yohannis Israelni dara zuuttere harmire haphuktosonek makere feer.

²⁵ Yohannis wosibaason koi'sinaase: «Ta oo

sinna nittok bestefanso? Ta bartewa. Sinuntano orgobaasi chaa'mani taar'anonnu kotak chimnoy-nar taneen orfo yoonirwa» yit feer.

²⁶ Abrahamni zalaassin koonte ay sina nitton-awa inno ganeyaassi Ha'ooson digefe baasso zu-uttambesiise asik han faruni kaama woste.

²⁷ Sinuntano Yerusalemki asuni meenewa baassotin ha'sife baassotna Yesusnin aane arsoto. Beysa beysani wonaasik ferettefa raajjuni meeni tichaasi kaama ko'unak basaasta mangsu kar'esete.

²⁸ Barin kituta katuni isa mangsune turuksefeknu Pilatos kituni mangsu basaasta kar'anak shiiphsete.

²⁹ Barik tichche baron zuutire ko'issetenneen orfo mesqelistan kessisere moogaassi kabbarsete.

³⁰ Sinuntano Ha'o barin kitun kabgi.

³¹ Galiilan kabsere Yerusalem kar'ananneen barneen ane yeese baassok showo wona biiste. Baasso dey hash daraasa sina zaalwa.

³² Inno dey Ha'o abani meyak girina teyyani kaamaason nittok makeni.

³³ Yesusni kitun kabgubaasik baassok girina teyyani kaamaason naanggotbesi sina innok zagi. Esiis dey hepsa gaamni tichaassi ekka yistera tichchera faar:

« «Ne taak naatawa;

Ta neen hash hawung koonin.»

³⁴ Bar dey aane kuupe sinnamatonawa;

Ha'oos kitun kabgubaasonna gasasuk;

«Korto amanamtera fa eebbason;

Dawitnik girina abdiison nittok imana» yi.

³⁵ «Esiisimato ooma dimta:

« «Kortonees kuupanak aafa zagutawuza» yifawa.

³⁶ «Dawit basa neyaasik Ha'oosi safaranon wostenanneen orfo kiti. Ababaasakitoneen kabbarte; ashbaas dey kuupi.

³⁷ Sinuntano Ha'o kitun kabgina bar aane kuupe.

³⁸⁻³⁹ Ese aytaasakitono; boor'ni fakiya bestefanaas Yesusniki kamo sinbaas nittok makte baron aruti. Barik amanefe bar zuuttere Museni tumaasik danonoyna ookooson danana.

⁴⁰⁻⁴¹ Es bari boor'a raajjuni meyaki kamo: «Kanyfe nitto biitiwa; diinqoti, tishuti, oonu nittok makefenak amanonoyti wosto nitto neyaasik wostona» » yisete bar kar'noynamato teetnitiison aruti.

⁴² Phawulosnawa Barnabasna Ayhudni shiiphoni keyaassin kesefe kabaasik asuni meya es wuzason yooni beysani wonaasik hepsi wolle maksonek shiiphsete.

⁴³ Zuuttoos boktenanneen orfo showo Ayhudni meenawa amanok baassossi woi'tere Ha'o shiiphsefe asuni meena Phawulosnawa Barnabasna asi orfoose hamete. Basakito dey Ha'oosi otmak chimme foosonek mekama ime.

⁴⁴ Hepsani beysani wonaasik katamaassiki daraasasin arki sinar Ha'oosi kaamanon odok zuuttesete.

⁴⁵ Ayhudni meya akam darani biyeteese koone-sete. Phawulosni wollaason tugga'ok me'esete.

⁴⁶ Sinuntano Phawulosnawa Barnabasna diga foontonon: «Ha'oosi kaama zeemma nittok maktonak sholsuwa. Sinuntano nitto kashshiseti. Dey koi'ba foonto kaa nittok sholsunoynamato teetnitiista mangsu kar'eti boor'a inno Aazabni meyaki hamnirwa.

⁴⁷ Daamiis kaambaassi: «Faruni kaamaason daasi diltaneen katutak Aazabni meyakneen chaarefa zaginwa» yire innotin ajaje» yisete.

⁴⁸ Aazabni meya es baron odeseteyse girsere Daamiisa kaamak ulfina imesete. Koi'ba foonto kaak hoore baasso zuuttere amanesete.

⁴⁹ Daamiisa kaama es biratoosta fa daa zuut-tambaase asiista zi'i.

⁵⁰ Sinuntano Ayhudni meya Ha'ooson shiiphok dey ulfinto mashka meyanonnawa katamaassi feese otum asuni meyanonna Phawulosniistanawa Barnabasniistana kabugsere daabesiistan kalle kisete.

⁵¹ Phawulosnawa Barnabasna wochobesiistaki tulonon tebaat Iqoniyon hamete.

⁵² Amane baasso dey giraknawa Korto Ayyanakna tuumesete.

14

Phawulosnawa Barnabasna Ikoniyonuk

¹ Ikoniyonuk Phawulosnawa Barnabasna hazotiisimato Ayhudni shiiphoni keyaassi girsere mai'sire maksete boor'a Ayhudniissinnawa Girikniissinna akam showo asu amanesete.

² Sinuntano amanonoy Ayhudni meya Aazabni meyanon kabugsere ayni meyanon oomtosonek zagsete.

³ Phawulosnawa Barnabasna Daamiisa chowanon diga foontonon makset showo wona Ikoniyon diisete. Daamiis dey maksete Ha'oosi otumni kaamanon biistera artonoy besoknawa diinqi wostokna ammanon besit feer.

⁴ Katamaassi fe daraas heppik bagtere isa kunuus Ayhudni meyaneeen, isa kunuus dey wosini meyaneeen sini.

⁵ Es kabaasik Aazabni meenawa Ayhudnin ha'sife baassotna isarik sinere wosini meyanon shu'ak ichak sholsete.

⁶ Baasso es baron arseteese Likoniyani awura-jaassi faase Listira, Darbe yistefa katamaasikitosi-nawa biratobaastana shaatere hamete.

⁷ Estak Ha'oosi kaamanon maksete.

Phawulosnawa Barnabasna Listiranewa Dar-bene Asiissi

⁸ Listirak koontenanneen kutire biinoy wochoba laafa asu feer.

⁹ Es asus Phawulosni wollaason odedifer. Phawulos kootkire barki biyaat farunak amantoba foobaason araat akama kaamak:

¹⁰ «Kabira wochoneesik yerowa» yin geregere fillere kabire taarire kuti.

¹¹ Daraas Phawulos zagina chowaason biyeteyse Likaoniyawini meeni kaamak: «ha'oosikito asune faar sinna inno ganeyaassi kerewa!» yit chaagete.

¹² Barnabasnin dey Diya yisete. Arkiro makedifer Phawulos sinna boor'a Hermen yisete.

¹³ Katamaasi gerakalota fa Diyani betemeqdesiisi maag omorunewa taato fur'ane ephphe katamaasi finynyita daraasneen ane baassok maa'a imak shole.

¹⁴ Wosini meya Barnabasnawa Phawulosna es baron odeseteyse maybesiison karasisere daraasa ganesi eelesete. Kaambesiison teggisere:

¹⁵ «Nitto han baron awagan ekka zagidifetirinso? Inno nittone fe asuwa. Nitto han foonto

wuzaassin kessa samaason, daason, akasewa sir kuni testooson zuutira tesi hayewa Ha'ooski wolutik kaambaason nittok makefeniwa.

¹⁶ Ha'oos aata neyaassi darani meya zuuttere teetbesiri ugnak hamonek shaakkira beyi.

¹⁷ Sinuntano bar zaalbaason makefa ma'a wostoon wosto aane beya; saman iro ichanak zagi; maaraason baassok imi; muuknawa girakna nibbesiison gawusi» yisete.

¹⁸ Es baron zuutire maksefeknu akama kaboktu darani meya maa'a baassok imonoytemato kalete.

¹⁹ Sinuntano Ayyhudni meya Ansokiyannawa Ikoniyonna yeesere daraasin eeshshisere Phawulosnin shu'ak ichosone zagsete. Estan kitiwa iyaat bokosire katamaassin gerakalo kissete.

²⁰ Sinuntano nawoni meya ganeya gedde feeseten kabire katamaassi giri. Wonotirik Barnabasneen ane Derben hami.

Phawulosnawa Barnabasna Soriya Fa Ansokiya Wolsete

²¹ Phawulosnawa Barnabasna Derbenuk Ha'oosi kaamanon maksere showo asunin amansisetenneen orfo Listiranewa Ikonoyonne asiissi aatte Pisidiya fa Ansokiya hamete.

²² Nawoni meyanon zagguk, Ha'oosik chimme foosonek merkeset: «Ha'oosi taatosi girunik showo shana ephphatoonik sholsifa» yit assisete.

²³ Betekiristaniisikitosi kur'uni meyanon korire taassisetenneen orfo soomere shiiphsefaat amanesete Daamiisik adara imete.

²⁴ Pisidiya kamo aatere Pinifiliya yeesete.

²⁵ Pergamonuk kaambaason maksetenneen orfo Ataliya kersete.

²⁶ Estak wostesete wostoon Ha'oosi otmak koi'sisere baassok adara ima Ansokiya Merkebik hamete.

²⁷ Hamme kar'e betekiristaniissi fe amanyinyi meyanon zuutire Ha'o baassoneen faafaat zagina baron zuuttambaase asinnawa Aazabni meya dey faruni ugna gachchobaason maksete.

²⁸ Nawoni meyaneen ane showo wona esta diisete.

15

Yerusalemuk Zagte Zuutto

¹ Isa isa asuni meya Yuudan Ansokiya hamere: «Museni tumaasimato haarko kunu beyfaatine farutik aafa chimati wuza» yiset ayni meyanon assuk jammarse.

² Es barik Phawulosnawa Barnabasna baassoneen ane akama chima kirikkiri zagsete. Estan Phawulosnawa Barnabasna Antsokiyak feese oom amanyinyini meyaneen sinere Yerusalem hamere es chowaason wosini meyaknawa kur'uni meyakna maksonek zagte.

³ Betekiristaniis ugunbesiisik argasseten Aazabni meeni Ha'oki wolunon makset Feenqenewa Samariyane asiissi aatesete. Ode ayni meya zuuttesere girsete.

⁴ Yerusalem kar'esefe kabaasik betekiristaniis, wosini meenewa kur'uni meene sinne ephete. Baasso dey Ha'o baassoneen sinna wostena wostoon zuutire maksete.

⁵ Ferisawini keenaassin amane baasso isa isaas kabsere: «Aazabni meya haarko kunosoneknawa Museni tumaasi odonekna zagu sholsuwa» yisete.

⁶ Wosini meenewa kur'uni meena es chowaason tu'nusonek zuuttesete.

⁷ Akamanon karakkasetenneen orfo Phexiros kabire baassok: «Ayni meyane; Ha'o showo wonaneen sinak nitto ganeyaassin taan korira Aazabni meya Ha'oosi kaamanon taakin odere amanosonek zagubaason arsefetiwa.

⁸ Asusa nibanon arifa Ha'oos Korto Ayyananon innok imnaasimato baassok dey imma baassotin ephpha toobaason besi.

⁹ Nibbesiison amantok kaynina boor'a baassotnawa innotna asi ganeyaassi aane dilowa.

¹⁰ Ese abaniisakitonawa innotna wor'ak chimnoyni waanjooson nawoni meeni ogofta wossuk hash awuni boor'a Ha'ooson shimsidifetirinso?

¹¹ Innonu faruniis baassosimato Daamni Yesusni otmaasik amanokwa» yi.

¹² Estan daraas zuuttere shaakki. Barnabasnawa Phawulosna Ha'o baassoki kamo Aazabni meeni ganeyasi zagina biistera artonoy diinqi chowaason makseten odesete.

¹³ Baasso dey maksere koi'sisettenneen orfo Yaqob kabire: «Ayni meyane; ese odotiwa!

¹⁴ Ha'oos barik teegtoni daranin baasso ganeyaassin korunak tesusta Aazabni meyaki aakkak yaanamato Simon innok makewa.

¹⁵ Raajjuni meyaki kamo dey:

¹⁶ « Esseen orfo wolunawa;
Bogte Dawitni keyaason wolgira keer'ana;
bogtera gande baron dey wolgira yeetuna;
Hepsinu dey wolgira keer'ana.

¹⁷⁻¹⁸ Es baron dey zagunaas;
Fu'te asuni meenawa;
ta sunaasik teegte Aazabni meena;

zuuttere ta Daamiisin sholsonekwa;
zeemmaneen han bar zuuttera artanak za-
giis;
ta Daamiiswa
yiste barneen isarwa.

¹⁹ «Es bari boor'a ta safaraas Ha'ooski woli Aaz-
abni meyanon shimsunoynimatowa.

²⁰ Es baristan <koo'loosik maa'a sinna imtok
kiina muuson muutiita; gerkesaastan wokti;
geetera kiti baron muutiita; hanna muutiita> yira
baassok tichunik sholsuwa.

²¹ Ibeneen Museni tumaas beysa beysani won-
aasik Ayhudni shiiphoni keyaassi ferettet faar;
kaambaas dey katama katamaassina makterwa.»

Zuuttoosta Wolumtera Budi Bar Amanynyini Meyak Tichche

²² Esseen orfo wosini meenawa kur'uni
meena betekiristanini meyanee ane
sinere ganebesiissin garo asunin korisere
Phawulosnawa Barnabasna ane Ansokiya
wosusonek buggisete. Ayni meeni ganeyaassi
ma'a ha'subaasik arto sina Bersabas yiste
Yuudaninnawa Silasninna korisete.

²³ Tichche tichaason Phawulosniknawa Barn-
abasnikna wosisete; es bar dey ekka yifar: «Ayni
meya; wosini meenawa kur'uni meena Aazabni
meeni keenaassin amanere Ansokiyak; Soriyak;
Kilqiya feese ayniisakitono! Naga nittok ooshshe-
feniwa»

²⁴ Isa isa asuni meya inno ajajonoyniron in-
noossin kesere maksete barik nitto nibaason sho-
ruksetematonawa rakkisisetematona odeniwa.

²⁵ Es bari boor'a isarik zuuttera wolleninneen orfo asuni meyanon korira shunto ayni Barnabasneen Phawulosneen ane nittoki wosuk isar sinni.

²⁶ Barnabasnawa Phawulosna Daamni Yesusni sunaasik kaabesiison aatire ima asuwa.

²⁷ Nittok tichiniis baron kaamak kotte maksonek Yuudaninnawa Silasninna wosiniwa.

²⁸ Han sholsu chowaasneen ooma ba'a nittoosta wossunoynimato Korto Ayyanaasewa innotna ma'ar sinnamato biiniwa.

²⁹ Esiis dey koo'loosik imtera kiina muu muutiita; hanna muutiita, geetera kiti waagni asha muutiita, gerkestan wokti; es effatena wuza zuutambaase asiissin teetnitiison oodatine ma'aron zagitiwa; maar'ongwa.

³⁰ Woste asuni meya dey: «Maar'ongwa» iyaat Ansokiya hamete; kiristanani meyanon isarik zuutire tichaason imete.

³¹ Baasso dey tichaason ephere feretisetenneen orfo danete ma'a mekamaasik girsete.

³² Yuudanawa Silasna teetbesiisik raajju sinete boor'a ayni meyanon akamanon merkere zagisete dey chinisete.

³³ Esta garo wona diisetenneen orfo ayni meya «ma'aron hamoti» yiseten wolle baassotin wosi baassoki hamete.

³⁴ [Sinuntano Silas esta fui'tonak shole.]*

³⁵ Phawulosnawa Barnabasna oom showo amanynyi meyaneen Daamiisa kaamanon assitnawa maketna Ansokiya garo wona diisete.

Phawulosnawa Barnabasna Oor Oor Kesete

* **15:34** Isa isa birannani masafaassi han faadaasta fa bar aafa.

³⁶ Garo wonaneen orfo Phawulos Barnabasni: «Kabin Daamiisa kaamanon makeni makeni kata-maassi wolla hamma ayni meyanon mamsuniwa; aakka feesetemato dey biyaniwa» yi.

³⁷ Barnabas dey Marqos yistefe Yohannis baassoneen ane hamanak shole.

³⁸ Sinuntano Marqos sinak zeemme baassoneen ane wostoosi hama beyfaat Piniphiliyak oor kesse Yerusalem hamna boor'a Phawulos barin ephphe hamak aane sholowe.

³⁹ Estan baassotna baassotna asi ganeyaassi kirikkiri kabin oor oor kesete. Es bari boor'a Barnabas Marqosnin ephphe merkebik Kophiros hami.

⁴⁰ Sinuntano Phawulos dey Silasnin kori. Ayni meya dey Phawulosnin Daamiisa otmak adara imettenneen orfo hami.

⁴¹ Betekiristaniisikitonon chinit Soriyanewa Kilqiyane asiissi kamo aatte hami.

16

Ximotiyos Phawulosneen Silasneen Ane

¹ Phawulos Derbenawa Listirane sinfa daasta hami. Estak Ximotiyos yiste amanynyi asu feer. Intobaas Ayyhudni meeni kiristana. Sinuntano ababaas Girikni daani asu.

² Ximotiyos Listiranewa Iqoniyone asiissi fe ayni meeni ganeyaassi ma'ariktu artefe.

³ Phawulos Ximotiyosnin ephphe barneen ane hamanak sholefaat es biratoosta fe Ayyhudni meeni boor'a Ximotiyosnin haarko kungsi. Es baron dey zaginaas esta feese Ayyhudni meya zuuttere Ximotiyosni abaas Girikni daani asu sinbaason arsere feeseter sinna boor'a.

4 Baasso dey isa katamaassin kesse ooma katamasi hamefe kabaasik Yerusalemuk feese wosini meenawa kur'uni meena wolumsere aatisete sitiriison amanyinyini meyak assiset feeseter. Dey wostota feeshusonek makset feeseter.

5 Es bari boor'a Betekiristaniisikito amantobesi-isik chimere faadbesiis dey wona wonaasik daytet faar.

Phawulos Meqedoniya Hamanak Teegte

6 Phawulosnawa barneen ane fe baassona Iisiyak kaambaason maksonoytemato Korto Ayyanaas kalna boor'a Firgiyanewa Galatiyaniissi kamo aatte hamete.

7 Miisiyani dilaasta kar'eфе kabaasik Bitaniya hamonek kabsete. Sinuntano Yesusni Ayyanaas esta kamo hamonoytemato kali.

8 Es bari boor'a Miisiya kamo aatte Tiroadda kersete.

9 Estan waalin isa Meqedoniyani asu yerefaat: «Hang Meqedoniya finfaat innotin argasuwa» yifeen Phawulos raa'ik bi.

10 Phawulos es raa'ison biinanneen orfo geregere Meqedoniya hamak sholeni. Esiis dey Meqedoniyak feese asuni meyak misirachchuni kaamaason makonik Ha'oos innotin teegene faar sinna bestena boor'awa.

Lidiya Kiristoosnik Amane

11 Tiroaddan Merkebisi diira Samotirage hamni. Wonotiri wono dey Naaphule hamni.

¹² Estan kabira hamma Filiphisiyus kar'ni. Filiphisiyus dey Meqedoniyani katama sinfaat Romanni ha'suusi sikalosi fa waradani katmawa. Es katamaassi garo wona diini.

¹³ Beysani wono dey shiiphok zuutteseфе dima katamaasi gerakalota fa wor'a akaasi ha'ta sinnamato safareni boor'a esta hamni. Esta diifaat zuuttесera faase mashkasusikitok Ha'oosi kaamanon makeni.

¹⁴ Odet faase mashkasusikitosin Lidiya yiste isa asu faar. Bar dey Ha'ooson shiiphe asu. Tiyatironi katamaassin koonte wantajjini maamni naggadde. Daamiis nibbaason gachna boor'a Phawulos makefena kaamaason gasasira odet faar.

¹⁵ Barewa bari keerki baassotna zuuttere haphuktesettenneen orfo: «Daamiisik amanonaason gasasira arsetinneen taaki keer yaara duutiwa» yit chinira shiiphe.

Filiphisiyusni Katamaassik Phawulosnawa Silasna Asi Taato

¹⁶ Isawa shiiphoni dimaasta hamfeni hanneenti sinni wuza wollefa kiina ayyana ephna keeri wostinynya sina isa durba nawa innok uphe. Bar dey tolfatbaasik baron ha'sife baassok akama waaga danonek zagit faar.

¹⁷ Bar Phawulosnawa innotna asi orfoose yaafaafa: «Han baasso faruni ugnaason nittok makset feese zuuttambaase asi denalo sina Ha'oosi wostinynyani meyawa!» yit chaaget faar.

¹⁸ Es baron dey showo wona zagi. Sinuntano Phawulos haarere yerqere kiina ayyanaa-

son: «Yesus Kiristoosni sunaasik barissin kesatak ajajefan!» yi. Kiina ayyanaas dey es kabaasik kesi.

¹⁹ Baron ha'sife baasso buu'a danefe abdibesiis kessa hambaason biyeteyse Phawulosninnawa Silasninna ephete. Zatte dey yaboosta taamme gaannye meeni sina tai'sisete.

²⁰ Roomani daason ha'sisefe baassoki tai'sire ekka yisete: «Han baasso Ayhud meeni keengwa! Katamaniison dey naga turuksisete.

²¹ Inno Roomki asu ephphatoonik wedey zagunik sholsunoy sitiriisontu maksefe.»

²² Daraas dey isarik Phawulosnawa Silasna asi-ista kabsete. Daa ha'sisefe baasso dey maybesi-ison gaa'ere haarok ichosonek ajajesete.

²³ Akamanon ichesetenneen orfo taatoni keer gedese. Tasoos mai'sire oodanak ajajesete.

²⁴ Tasoos dey es ajajiison ephnanneen orfo taatoni keyaasi keerkalo fa keyaasi bagtosi gedde wochobesiison ginosi gedde sippe taar'i.

²⁵ Wassi daani kixxek Phawulosnawa Silasna shiiphoknawa gaamakna Ha'ooson galatteset feeseter. Es kabaasik oom taatoni meya dey baassotin odesedifer.

²⁶ Diingone taatoni keyaasi kapta shorkonan-neen akama daani shorko sini. Taatoni keyaasi gamala zuuttera gachche. Taatoni meeni shah-saraas dey baak kotte.

²⁷ Tasoos afay'nitan guzire taatoni keyaasi gamala gachchobaason biinayse taatoni meya aatte kesetenne faar sinna barik bestefaan bar barin wolgire worunak sikobason bokosire kisi.

²⁸ Sinuntano Pawwulos kaambaason teggire chaagge: «Inno zuuttamniise hantatu faaniwa, ne neyista mangu wuza zagutaatawa» yi.

²⁹ Tasoos tona ephphe yoosonek teegere eelle keerkalo giri. Korkit dey Phawulosnawa Silasna asi wochoossi gandere sagade.

³⁰ Baassotin gero kisaat: «Daamni meyane! Farunak awu zagunak sholsifaso?» yi.

³¹ Baasso dey: «Daam Yesusnik amanowa; neenawa neeki keerki asuni meena farsonewa» yisete.

³² Estan Daamiisa kaamanon bariknawa barki keer feese baasso zuuttambesiise asikna maksete.

³³ Es sa'atiistak tasoos wassi Phawulosnawa Silasna asin ephphe taamme mazabesiison masi. Geregere dey barnawa barki keer feese baassotna zuuttere haphuktesete.

³⁴ Esseen orfo Taatoni keyaason tasoos Phawulosninnawa Silasninna keeba ephphe taamme muu maasi. Ha'ooson amanena boor'a basa keerki asuni meyanen zuuttere giresete.

³⁵ Wonfana kabaasik daason ha'sife baasso: «Taatoni meyanon kotta gafkutiwa» yit baasso polisinin wossete.

³⁶ Tasoos bar dey: «Daason ha'sife baasso kot-totik polisinin wosisete sinna boor'a kessa nagak hamtiwa» yit Phawulosnik make.

³⁷ Sinuntano Phawulos: «Inno Roomki asu sinna faani daraasa sinak mangsu kar'ba foontonon ya-boosta ichere innotin taatoni keer gedete. Hash dey aachok innotin taatoni keerun kisuk sholfeso? Es bar aafawa sinanawuza baasso yeesere innotin kotte kissotowa!» yit wolgi.

³⁸ Polisini meya es kaamaason daason ha'sife baassok maksete. Daason ha'sife baasso Phawulosnawa Silasna Roomki asu sinobesiison ar-seteyse digsete.

³⁹ Yeesere dey mangsini yisere taatoni keerun baassotin kissete; katamaassin dey kesse hamonek shiiphsete.

⁴⁰ Phawulosnawa Silasna taatoni keerun kesere Lidiyani keer hamete. Estak hamme ayni meyanon danere chinisefaat katamaason gafkire kesse hamete.

17

Teselonqek Kabi Nagani Tishu

¹ Phawulosnawa Silasna Anfipholiyanewa Apholoniyanesi asiissi kamo aatte Teselonqek hamete. Estak Ayhudni shiiphoni keya faar.

² Phawulos hazozoti zagifenaasimato Ayhudni shiiphoni keyaassi giri. Keez beysani wona siniron korto matsafaassin kisaafe daraasik kotte maket feer.

³ Kiristoos shanaason ephphetoonaknawa kitun kabunak sholsu sinnamato kotte maket: «Han ta nittok makefana Yesus bar kiristooswa» yit feer.

⁴ Estan Ayhudniissin isa isaas kaambaason odesere Phawulosneen Silasneen ane isar sinete. Faadbesi akam showo Ha'ooson shiiphsefe Aazabni meenawa showo arto mashka meene kaambaason odesere baassoneen ane isar sinete.

⁵ Sinuntano Ayhudni meya koonesere naga tishkuni wostobesi foonto asuni meyanon zuutire baassosta kabugsete. Katamaassi dey naga tishunak zagsete. Phawulosnawa Silasna asin daraasik aatire imak Iyyasonni keyaason kephire zuutte-sete.

⁶ Sinuntano baassotin aane danoto sinna boor'a Iyyasonnawa ayni meyaassin isa isaasin zatte

katamaassi fe gaanynye meeni sina taamefaat:
«Han asuni meya han daason zuutire naga turksi;
hash dey hanta yeesetewa.

⁷ Iyyason dey baassotin ephphetewa: «Yesu yiste oom taato feerwa» yisefaafe Keesarni ajajison tugga'sedifewa»

⁸ Daraasnawa katamaason ha'sife baassotna es baron odeseteyse shapharesete.

⁹ Estan Iyyasoninnawa oom meyanonna waasi teegsonek zagsere gafuksete.

Phawulosnawa Silasna Beriya Hamete

¹⁰ Ayni meya geregere Phawulosnawa Silasna waalin Beriya hamonek zagsete. Esta kar'eteyse dey Ayhudni shiiphoni keyaassi girsete.

¹¹ Beriyak fe asuni meya Teselonqeki asuni meyaastan ma'a yaadatbesi faar sinna boor'a kaambaason ma'arik ephpheteesete. Es kaamaas futo sinbaason arsere wonna wonna korto mat-safaason ferere biyet feeseter.

¹² Es bari boor'a baassossin showoos amanesete. Dey showo Girikni daani otumba faana mashka meenewa arqa meena amanesete.

¹³ Sinuntano Teselonqek feese Ayhudni meya Phawulos Ha'oosi kaamanon Beriyak makenamato arseteyse esta hamere daraasin manguk kab-gire faasso kabugsete.

¹⁴ Es kabaasik ayni meya geregere Phawulosnin ek baarisi tesha hamanak zagsete. Sinuntano Silasnawa Ximotiyosna Beriyak fu'tesete.

¹⁵ Phawulosnin ephphe kesa baasso dey barin Atena katisete. Estan Silasnawa Ximotiyosna

taptere taaki yoosotowa yifa Phawulosni ajajiison ephphe Beriya wolsete.

Phawulos Atenak

¹⁶ Phawulos Atenak Silasninnawa Ximotiyos-ninna oodfeen katamaassi koo'lo tuuma feen biyaat ayyanabaasik haare.

¹⁷ Es bari boor'a Ayhudni shiiphoni keyaassin Ayhudni meyaneennawa Ha'ooson shiiphsefe asuni meyaneenna gabaasta wonna wonna danfena asusakitonen we'nit feer.

¹⁸ Ephikoros yistefe baassonawa Istokos yistefe baassotna barki yeeseafa we'nit feeseter. Isa isa meya: «Han sinnoy wolla wollefe bar awunak sholefeso?» yiseten oomni meya dey: «Gaddo koo'loosi chowanontu makefewa» yit feeseter. Es baron dey makesetees Phawulos Yesusninnawa kitun kabuni odusonna makena boor'awa.

¹⁹ Es bari boor'a Phawulosnin Ariyosfagos yiste dimaasta zuuttera fa shonggosta ephphe hamfaat ekka yisete: «Han ne makefata gaddo assus awu sinnamato arunik innok makowa?

²⁰ Isa isa gaddo gaddo wuza neekin inno odeni sinna boor'a es bar awu sinnamato arunik sholefeniwa.»

²¹ Es baron yise Atenaki asuni meenawa Atenak feese irbani meena gaddo gaddo wuza woloknawa odokna wonbesiison aatu shuneseter.

²² Es kabaasik Phawulos Ariyosfagosuk zuuttera fa shonggosi ganesi yerefaat ekka yi: «Han Atenaki asuni meyane! Nitto showo hugnak haymanotintison zaggira ephefetimato biingwa.

²³ Nitto katamaassi biratefat Ha'o shiiphefeti dimaason biifana kabaasik: «Artonoy Ha'ok» yistera

tichchera faana shoo'ason daningwa. Ese ta nittok makonaas es arunoy shiiphefeti Ha'oosongwa.

²⁴ Es bar han daasewa han daasta fa testo zuut-tambaase asin zuutira tésiis samaasewa daase asi Daamawa. Bar asuni kushu keer'na betemeqdesi-isi aane faafawa.

²⁵ Kaasonnawa katfeni baronna dey ooma wuzasikitononu zuutira asunik imniis bar sinna boor'a isa wuzane barkin aane yo'ifawa. Asuni argasu dey barik aane sholsifawa.

²⁶ Neebesiisonnawa foosone daasi dilanonna dilera imi. Asuni zalaason zuutira isa asunikintu tési. Han daa zuuttambaase asiista dey foosonek zagi.

²⁷ Es baron zaginaas dey asuni meya Ha'ooson sholere tu'nire awuzakne baron danak chimonekwa. Sinfanaknu bar isarni isarniisatan wokatawa.

²⁸ «Kaa dannii; shorkera kutifeniis;
dey faafeni foosnu barikwa»

Esiis dey;

Nittoossin gaama arsefe nitto aruni meya

«Inno zuuttamniise Ha'oosi naanggotawa»
yiseteysimatowa.

²⁹ «Ese inno Ha'oni naanggota sinninneen bar asuni techmaknawa warqekna, birrik, wedey shu'ak wosuste gito zagira safaronik aane sholsifawa.

³⁰ Ese Ha'oos asuni meya zeemoti daagni neyaasik zagsete baron baak aatira hash daadaassi fe asu zuuttere harmusonek ajaje.

³¹ Bar korina asuski kamo han daa zuuttambaase asiista futok mangsu kar'ana wona du-usi. Es baron besinaas es korina asusin kitun kabubaasikwa.»

³² «Kitun kabu» yifa kaamaason odeseteyse isa isaas kanyesete. Sinuntano oomiis: «Han chowaason hepsa neekin odonik sholefeniwa» yisete.

³³ Esseen orfo Phawulos baasso ganeyaassin kesse hami.

³⁴ Sinuntano isa isa asuni meya Phawulos makena chowaason ephpheteere amanesete. Amane baassossin Ariyosfagosni shonggota diisefe baasso Diyonasyus yiste asunawa Demaris yiste isa mashkasune dey oom asuni meya feeseter.

18

Phawulos Qoroxosni Katamaasik

¹ Esseen orfo Phawulos Atenan kabire Qoroxos hami.

² Estak Phantoski asu sina aqila yiste isa Ayhudni meeni asunin dani. Bar dey: «Ayhud zuutere Roomun keso» yit Roomki taate meeni taato Qelawudos ajajena boor'a asuba Phirisqilaneen Ixaliyan yeenaas ta'a wonawa. Es bari boor'a Phawulos baassotin hamme wol ari.

³ Bar dey baassosimato durkani zoorir sinna boor'a baassoneen ane diifaat wostet feer.

⁴ Beysani beysani wonaasik Ayhudni shiiphoni keyaassi hamfaafe Ayhudni meyaknawa Girikni meyakna amanosonek kabet feer.

⁵ Silasnawa Ximotiyosna Meqedoniyan yeeseфе kabaasik Phawulos: «Yesus bar Kiristooswa» yit Ayhudni meyak mai'sire zaala maket wonaasikitonon aatit feer.

⁶ Sinuntano Ayhudni meya barin tugga'esere me'esefe kabaasik maambaasi tulonon tebire:

«Ese nitto hannaas teetnitistawa; ta aafa mamus-tonawuza. Hanneen ekalo Aazabni meyakitu hamana» yi.

⁷ Estan kesse Tiitos Iyyosixos yiste asuni keer hami. Es asus Ha'ooson shiiphet feer. Keebaas dey Ayhudni shiiphoni keyaasi tesha.

⁸ Qersiphos yiste Ayhudni shiiphoni keyaasi gaanynya dey barki keerki meyanen zuuttere Daamiisin amanesete. Showo Qoronxoski asuni meya dey Phawulos makefeen odesere amanere haphuktesete.

⁹ Daamiis dey waalin Phawulosnin raa'ik uphere ekka yi: «Digotaatawa! Makowa! Dey shaaku-taata!

¹⁰ Ta neneen anetu fawungwa. Han katamaassi showo asuta feerwa. Oonu sinfaanane neyista isa miir'oni wuza katuk aafa chimanawuza.»

¹¹ Estan Phawulos Ha'oosi kaamanon assit isa wogganewa issun assane esta di.

¹² Gaaliyos Akayanon ha'sunak taatefena kabaasik Ayhudni meya isar sinere Phawulos-niista kabsete. Phawulosnin ephphe mangsu katefana shonggosta taamefaat:

¹³ «Han asus tumaason tugga'oni hugnak asuni meya Ha'ooson shiiphsonnek zagit feerwa» yisete.

¹⁴ Phawulos wolguba makonak hoorefena kabaasik Gaaliyos Ayhudni mayak ekka yi: «Nitto Ayhudni keen sina meyane! Nittoosta miir'a wedey faya mangsu zagte sinfaanane malatnitiison nibira odona kabawa.

¹⁵ Sinuntano merketi kaamnitiisiknawa, sun-nitiisikna dey tumantiisiknatu malatedifeti sin-nanneen teetnitiisi girowa. Ta han barissi girira

mangsu kar'anak aane sholefatwa» yi.

¹⁶ Ekka yire mangsuni kar'ni shongostan baas-sotin kisi.

¹⁷ Es kabaasik asu zuuttere Ayhudni shiiphoni keyaasi gaanynya sina Soostensenin ephphe shonggosta ichesete. Es bar zuuttera sinfana kabaasik Gaaliyos aane kalle shaakkire bi.

Phawulos Ansokiya Wolle Ye

¹⁸ Phawulos showo wona Qoronxosuk ayni meyanen diinnanen orfo: «Maar'on» iyaat merkebisi diire Soriya hami. Phirisqillanawa Aqilane dey barneen ane feeseter. Phawulos gibaba faana boor'a Kinkiriiya yiste dimaasta sombaason fitte.

¹⁹ Efeson kar'efe kabaasik Phirisqillaninnawa Aqilanonna esta foosonek zagi. Sinuntano bar Ayhudni shiiphoni keyaassi girire Ayhudni meyanen wollet feer.

²⁰ Showo wona baassoneen ane foonak sholseten bar aane ma'i uwe.

²¹ Sinuntano bar: «Ha'o iyaanane hepsa wolla yoona» iyaat Efesonun kesse merkebisi diire hami.

²² Qisariya kar'faat Yerusalem hamme amanyinyini meyanon naga ooshshefaat yeet wolle Ansokiya kere.

²³ Ansokiyak garo wona di. Esseen orfo kabire Galatiyanewa Firgiyane asiissi kutifaafe amanyinyini meyanon chimonek zagi.

Aphphilos Efesonuknawa Qoronxosukna

²⁴ Koontoba Iskindiriyakir sinna Aphphilos yiste Ayhudni daani asu Efeson ye. Bar dey Korto

matsafaason mai'sire aru; dey ma'a wolumni aruba feena asu.

²⁵ Es asus Daamiisa ugnanon mai'sire assit dey Ayyanaasik kiichchet Yesusni chowaason maket feer. Sinuntano bar arifenaas Yohannisni haphquson koi'bawa

²⁶ Bar digaba foontonon Ayhudni shiiphoni keyaassi kotte mako ephi. Sinuntano Phiriskillanawa aqilane odeseteyse keebesi ephphe taamme Ha'oosi ugnanon mai'sire kotte barik maksete.

²⁷ Aphphilos Akaya hamanak safarefena kabaasik ayni meya dey es basa safaraason chinisere Akayak fe ayni meya ma'arik barin ephphetoosonek ticha tichire imete. Esta hamme Ha'oosi otmak amanynyi sinne fe baassotin akamanon argasi.

²⁸ Yesus bar Kiristoos sinbaason korto mat-safasin kisire makefaafe akama we'nuk Ayhudni meyanon makere meret feer.

19

Phawulos Efesonuk

¹ Aphphilos Qoronxosuk feena kabaasik Phawulos tukaki daasta kamo aatte Efeson hamme kar'i. Estak faadbesi garo amanyyni meyanon danne:

² «Amanefeti kabaasik Korto Ayyanaason ephpha taasetiyoso?» yit mamsi. Baasso dey: «Aane ephphatoweniwa. Korto Ayyanaas foobaasonnu aane odoweniwa» yisete.

³ Phawulos dey: «Eekan aro haphuqtonson haphuqtetiri?» yi. Baasso dey: «Yohannisni haphuqtosongwa» yisete.

⁴ Phawulos dey: «Yohannisni haphquus boor'ni harminirwa. Daraasik dey makenaas: «Ta orfoose yooni barik amanoti» yit feer. Es bar dey Yesuswa!» yi.

⁵ Es baron odeseteyse Daam Yesusni sunaasik haphuktesete.

⁶ Phawulos kushubaason baassosta ta'ifena kabaasik Korto Ayyanaas baassosta keren gaddo noono wolumsesete. Raaji dey mako ephesete.

⁷ Es asuni meeni faadaas dey asire heppe sinana.

⁸ Phawulos Ayhudni shiiphoni keyaassi hamme keez assa sinniron digaba foontonon Ha'oosi taatoni chowanon maketnawa assitna feer.

⁹ Sinuntano isa isa meya nibbesiison kalere Daamiisa ugnanon daraasa sina me'et aafawa amanoniwuzza yisefe kabaasik baassostan woki. Amanynyi meyanon dey baasso baassotin oor kisire Xiranosni keerki assuni keyaassi wonna wonna assit feer.

¹⁰ Phawulos es baron zaginaas hep wogga sinana. Es kabaasik Iisiyak feese Ayhudni meenawa Aazabni meena zuuttere Daamiisa kaamanon odosonek chimesete.

Ha'oos Phawulosniki Kamo Zagina Biistera Artonoy Wuzza

¹¹ Ha'oos Phawulosniki kamo akama biistera artonoy wuzza zagit faar.

¹² Atubaas ta'ina maamaasewa kushuni marabibaase asin ephphe taamme mettanni meyaasta

kunusseten mettanni meya merobesiissin farit feeseter. Kiina ayyanaas dey asusasin keset faar.

¹³ Kiina ayyanaason asusasin kisset kutise isa isa Ayhudni meya: «Phawulos makefena Daam Yesusni sunaasik nittotin ajajefeni» uuk kiina ayyanaason asusasin kisuk kabet feeseter.

¹⁴ Ayhud sina maagni gaanynyaasasin isa Asqewanani naafun naanggotiis dey esiisimato zagset feeseter.

¹⁵ Sinuntano kiina ayyanaas wolgira: «Yesusnin arifan; Phawulosnin chowaason arifan; nitto onso?» yi.

¹⁶ Kiina ayyanaas ephna asus dey fillere baassotin ephphe baassosta chimi dey mere. Mazayerenawa atatuna keerun eelle kesete.

¹⁷ Es wuzaas dey Efesonuk feese Ayhudnawa Aazabni meena asik artena boor'a zuuttambesiise digesete. Daam Yesusni sunaas akamanon ulfinto sini.

¹⁸ Amane baassossin dey showo asu mangu wostobesiison ammanon kisire harmifaafe yeeset feeseter.

¹⁹ Showo tolfattuni meya dey tolfatni matsafabesiison zuutire dara zuuttambesiise asi sina kiichisete. Es tolfatni matsafaasi waaga dey gammatten uuchasir kuma shu'ni birri sini.

²⁰ Esiisimato Daamiisa kaama akama hugnak tagitnawa meretna hami.

Efesonuk Naga Tishi

²¹ Es bar zuuttera sinnanneen orfo Phawulos Meqedoniyane Akayane asiissi aatte Yerusalem hamanak ayyanabaassi safarefaat: «Esta kar'ettenneen orfo Rooma hamaktu sholsuwa» yi.

²² Estan barin argassefe baassossin heppin Ximotiyosnawa Erasixosninna asin Meqedoniya wosaat bar teetbaasik garo wona Iisiyak di.

²³ Es kabaasik Daamiisa uguntan kabi chowa Efesonuk naga tishi.

²⁴ Dimexiros yiste birri wuukife asus Arxemisni Betemeqdesiisi gito birrik wostefaafe birri wuukife baassok akama buu'a danonek zagit feer.

²⁵ Es bari boor'a es asus birri wuukife baassotinawa basasne fa wostobesi faana baassotinna isa dima zuutire ekka yi: «Asuni meyane! Inno otma danfeniis han wostoosik sinnamato arifetiwa.

²⁶ Han Phawulos: «Kushuk wosuste gitoos bar Ha'otawa» yi Efesonuk koi'ba sinnoynaron garo daatu fu'tetano Iisiyanon zuuttambaase asin showo daranin assinamatonawa amanosonek zaginamatona nitto biiti dey odetiwa.

²⁷ Es effatena ugnaasik inno wostoos kashisterwa. Es bar koi'ba sinnoynaron Iisiyanewa daa zuuttambaase asiissi fe asu zuuttere shiiphefena arki ha'o arxemisni betemeqdesiis ke'inor sinna fu'tobawa. Bari arkittoos dey shaarterwa.»

²⁸ Asuni meya dey es baron odeseteyse gi'tesere: «Efesonki arxemis arkittowa» yit chaagesete.

²⁹ Katamaas zuuttera naga turki. Meqedoniyaki asuni meya dey hep Phawulosni zomo sina Gayiyosnawa Aristirokekosna asin zatere daraasa zuuttoni dimaasta eelete.

³⁰ Phawulos daraasa zuuttota hamanak sholet feer. Sinuntano nawoni meya kalesete.

³¹ Iisiyani daason ha'sife basa zomo sina baassossin isa isaas Phawulosniki aachok asunin wosire: «Daraasa zuuttoni dimta hamma amanon kessa bestotatawa» yit shiiphsete.

³² Daraasa ganesi akama buuncho kabina boor'a arki sinaas awuniron zuuttenamato aane aruwe. Es bari boor'a isaas isa wuza oomiis dey ooma wuza maket chaaget feeseter.

³³ Ayhudni meyaassin Iskindir yiste asusin tugire teshsho daraasa sina yeetisete. Daraasa ganesin isa isaas mai'sire we'nunak chinire kitisete. Bar dey daraas shaakkunak kushubaasik besire baassok wollonak hoore.

³⁴ Sinuntano bar Ayhudni meeni keen sinbaason arseteyse zuuttere isa kaamak: «Efesonki arxemis arkittowa» yit hep sa'ati sinniron chaagesete.

³⁵ Koi'baastak katamaasi ha'suni tichaason tichife bar daraas shaakkunak zagaat: «Nitto Efesonni asuni meyane! Efesonni katamaassi fe daraas arkitto arxemisni betemeqdesiisewa saman kere inya shu'aase asin oodfenamato asu zuuttambaase asik artowa.

³⁶ Es baron mormonir oonu aafe sinna boor'a shaakkutiknawa taptera isa mangu wuza zagunoytimato teetnitiison oodatik sholsuwa.

³⁷ Betemeqdesiison bo'oknawa ha'oniison mei'noy asuni meyanon ephpha hanta yaasetiwa.

³⁸ Dimexirosnawa barneen ane feese birri wuukife baassotna malatosone asu feefaane mangsu katona wonaas faarwa. Daason ha'sife baasso feeseter sinna boor'a estak malassotowa.

³⁹ Ooma sholefei wuza faafaane tumaasi shonggoni zuuttota biistonawa.

⁴⁰ Haniistan ooma hawungti zagseti wuzaas: «Faasso kabgiwa» yistera mamustonoynimato digeniwa. Wedey «Han kabi faassoos awuni boor'a kabiso?» yistera mamustefaanine wolguni malsi

aafawa.»

⁴¹ Es baron makefaat zuuttere fe daraasin bok-tosonek zagi.

20

Phawulos Meqedoniyani daastanawa Girikni Daastana Hami

¹ Nagani tishuus koochenanneen orfo Phawulos amanyinyini meyanon isarik zuutire kiitire chi-naat: «Maar'on duuti» iyaat baassostan oor kesse Meqedoniya hami.

² Es aatfena dima dimaassi amanyinyini meyanon showo kiito kiitire chininanneen orfo Girikni daa hami.

³ Esta keez assa diinanneen orfo merkebi diire Soriya hamanak safare. Sinuntano Ayyudni meya basaasta chowa sholsetemato arinaayse Meqedoniya kamo wolle yoonak hoorere kabi.

⁴ Payirosni naa Beriyaki Susiphaxiros Teselongeki Aristirokeknawa Sikondusna Derbenki Gayiyos, Ximotiyos, Iisiyaki Tikiqosnawa Trofemosna ane hamete.

⁵ Es baasso sina zeemme hamefaat Xiroaddak innotin oodesete.

⁶ Sinuntano inno kixxani heeboos aatnanneen orfo Filiphiyusun merkebi diira uuch wonak baasso feesete Xiroadda kar'a esta naafun wona diini.

Phawulos Koi'baastak Xiroaddaki Asuni Meyanon Mamsuk Hami

⁷ Guddani wono isarik Daamiisa meeta'unon muunik zuuttera diifeni kabaasik Phawulos wonotirik hamanak sholsu sinna boor'a

baassoneen wollet feer. Wassi daani kixxe kar'ananeen wolumbaason dichi.

⁸ Inno zuuttera faani fooqiissi showo tona faar.

⁹ Awuxekis yiste isa na'o naa maskotiista d-ifer, Phawulos wolumbaason dichina boor'a es na'o naasin akama afay' ephaan fooqiistan gande. Asuni meya dey kitire kunfeen kabugsete.

¹⁰ Sinuntano Phawulos kerere naasin mugire idimfaat: «Kaaba faarwa digotiitawa» yi.

¹¹ Phawulos wolle den fooqiista kesse amanynyini meyaneeen Daamiisa meeta'unon batte me. Wonana kabaneen asuni meyaneeen wollenanneen orfo kabire hami.

¹² Asuni meya dey fari naasin ephphe keer hamete. Es barik dey akamanon giresete.

Phawulos Tiroaddan Milixi Yiste Dima Hami

¹³ Inno Phawulosnin merkebisi duusunik sholeni boor'a zeemma merkebi diira Aason hamni. Es baron dey zaginiis Phawulos wochok hamanak sholena boor'a.

¹⁴ Aasonuk uphefeni kabaasik merkebisi duunak zagira Mixilini barneen ane hamni.

¹⁵ Wonotiri wono kabira merkebisi diira Kiiyyuni sinaasta fa dimaasta kar'ni. Wonotir wono Samoon finna wonotiri wono Milixi kar'ni.

¹⁶ Phawulos liisiyak showo wona duuk aane sholowe sinna boor'a Efeson shaatonoy aatte hami. Es baron zaginaas Penxekosteni hee-boosik Yerusalem hamme aatunak sholet feer sinna boor'a.

Koi'baasta Phawulos Efesonuk Feese Kur'uni Meyak Zagina Wolla

¹⁷ Phawulos milixinun asunin Efeson wosire betekiristanini kur'uni meyanon teegsi.

¹⁸ Barki yeeseten ekka yi: «Han Iisiya yaana wonaneen wonna wonna nittoneen ane aakkak aatinamato nitto teetnitiisik arifetiwa.

¹⁹ Ayyhudni meeni chowni sholostan kabi chowa shana tayista katisefeknu futoni garamaknawa harafakna Daamiisik wostet faanarwa.

²⁰ Yaboosta sinun nitto keenti keentiissi nittok sholsifayson zuutiratu assintano isa wuzane makonoy aane fu'otwa.

²¹ Ayyhudni meenawa Aazabni meena boor'besiison harmire Ha'ooski wolsoneknawa Daamni Yesusnin amanosonekna mai'sira baassok makengwa.

²² Hashnu ta esta hamfana kabaasik awu tayista kar'nitto arunoy Korto Ayyanak ajachchera Yerusalem hamnarwa.

²³ Sinuntano katama katamaaassi taatonewa rakkone tayista kar'ana baron Korto Ayyanaas taak makewa.

²⁴ Ha'oosi otumni misirachchuni kaamanon makonak Daam Yesusnikin ephna barik wostoni giddiison koi'sanane kaanaas taak ke'nir yira aafawa faaduna wuza.

²⁵ Hash hawungneen kar'a nitto ganeyaassi kutifaafa Ha'oosi taatoni kaamanon makettu fawungwa. Sinuntano hanneen ekalok oonu taan aafa biyana wuza sinnamato arifawungwa.

²⁶ Es bari boor'a nittoossin isar tishifenaknu ta aafa mamustonawuza yit hash hawungti wonaasta nittok makefawungwa.

²⁷ Ha'oosi fiqadinon zuutiratu nittok maken-tano isa fu'ena wuza aafawa.

²⁸ Nittotin betekiristanini kur'u zagira Korto Ayyanaas kori. Ese nitto teetasiknawa keemfeti wodoosikna teetnitiison arutiwa. Ha'oos bari

naasa hannak waagena betekiristaniison mai'sira oodtiwa.

²⁹ Ta hamnanneen orfo wodoosik kenashtonoy keena budu iririkasne fe asuni meya yoosone-mato arifawungwa.

³⁰ Esiisimato isa isa asuni meya nitto ganeyasin kabsere elinga assu assire amanyinyini meyanon baassoki wolgusonerwa.

³¹ Es bari boor'a isa isarnitiisik keez wogga toonewa waalinne arafnaason wuukit nittotin ki-itinamato yaadatefaat guzuti.

³² Hashnu kortoni meyaneen ane risti nittok imanak chimni Ha'oosiknawa otumbaasi kaamak nittotin chinira yeetuni barik nittotin aatira adara imingwa.

³³ Ta ookinnu birri, warqe wedey maama eph-phatoonak aane fantot.

³⁴ Kushunaasik wosto wostefaaf taaknawa taaneen fe zoomotaasakitoninna argasit faanamato nitto aridifeti.

³⁵ «Ephpheteesefe basaastan imfe bar suustowa» yifa Daam Yesusni kaamanon safarok kushuniisik wostet hopini meyanon argasunik sholsu sinnamato showo ugnak nittok besifawungwa» yi.

³⁶ Es baron iyaaf kaa'nere baassoneen shiiphe.

³⁷ Zuuttere akamanon waassere Phawulosnin idimme daamesete.

³⁸ Arkiron suumosonek zagiis «Hanneen ekalo taan aafa biyati wuza» yina boor'a. Estan merkebi diistefana dimaasta zoonsire geggesisete.

21

Phawulos Yerusalem Hami

¹ Baassostan oor kesse hamninneen orfo merke-bisi diira Qos yiste dimta hamni; Wonotirik Ruud yiste dimta hamni; Estan Paxira yistefa katamasi hamni.

² Estan Fiinqe sinfa daa hamma merkebi danna barissi diira hamni.

³ Kophirosnon alda teshniista biyaat Soriya hamma Merkebiis wor'na ba'aason kessifana Xiroski wodebiiski hamni.

⁴ Estak amanyinyini meyanon sholera danna naafun wona diini. Baasso dey Korto Ayyanak tundesere Pawulonin: «Yerusalem hamataatawa» yit makesete.

⁵ Estak fooni wonaas ko'ubaase amanyinyini meyaastan oor kessa ugunniison hamni. Zuut-tambesiise asubesiiseneen naanggotbesiseneen kesere katamaasi gerakalo kar'ananeen innotin geggesisete. Baarisi tesha kaa'nera baassoneen ane shiipheni.

⁶ Estan baassotin maar'on iyaat Inno merkebi-issi girira diini. Baasso dey wolle keebesi hamete.

⁷ Inno Xirosun kabira Pentelemayis kar'ni. Estak amanyinyini meyaneen uphera naga ooshshefaat baassoneen ane isa wona feeshni.

⁸ Wonotiri wono estan kessa Qisariya hamni. Estak naafun daaqonyinyisasin isar sinna Fil-iphos yistefe wongelawiisa keer girira barneen ane diini.

⁹ Barki keer raaji maksefa acheech durba naanggotba faaser.

¹⁰ Showo wona esta diifeni Agabos yiste raajju Yuudan innoki ye.

¹¹ Es raajjuus innoki yeere Phawulosni tal-faason ephphe basa teetni kushusonnawa wo-

choosonna taar'aat: «Korto Ayyanaas han talfaasi abanin Yerusalemuk feese Ayhudni meya hani-isimato taar'ere Aazabni meyak aatire imonerwa yifawa» yi.

¹² Es baron odeniise innotnawa esta feese baas-sotna Phawulos Yerusalem hamnoynamato shi-pheni.

¹³ Sinuntano Phawulos wolgire: «Ekka waasira awuniron nibnaason shorkifetiso? Ta Daam Yesusni sunaasik Yerusalemuk taato koi'ba sinnoyonaron kitunu sinfaanane hooreratu fawungwa» yi.

¹⁴ Kiitini kiitooson ephphetoo beybaase: «Ese Daamiis yina bar sinungwa» iyaat beyni.

¹⁵ Estak garo wona diininneen orfo ba'aniison taar'a hoossira Yerusalem hamni.

¹⁶ Qisariyak feese amanyinyini meyaassin isa isaas innoneen ane yeesete. Baasso dey barki keer beysa ephanik Minasonni keer innotin zoon-sisete. Bar dey zeemme amanere fe Kophiroski asusasin isaas.

Phawulos Yerusalemuk Yaqobnin Mamsuk Hami

¹⁷ Hamma Yerusalem kar'feni kabaasik amanyinyini meya innotin girak ephete.

¹⁸ Wonotiri wono Phawulos innoneen ane Yaqobniki keer hami. Estak dey kur'uni meya zuuttere feeseter.

¹⁹ Phawulos dey naga ooshshenanneen orfo Ha'oos barki kamo Aazabni meeni ganeyaassi za-gina wuzason isarba isarbaasik baassok make.

²⁰ Es baron odeseteyse Ha'ooson galattesete. Phawulosnin dey ekka yisete: «Ayniiso! Showo

kumak faadtoni Ayhudni meya amanesetematona-
awa zuuttambesiise dey Museni tumaasik ma'a
koonabesi faanamato arifatwa.

²¹ Ne Aazabni meeni ganeyaassi feese Ayhudni
meyanon: «Naanggotnitiison haarko kunsutiita
wedey tumaason zagutiita» yit assuneesik Museni
tumaason zagsobeyonek zagitarwa yistet fa wol-
laason odesetewa.

²² Ese awu zagifaanine ma'ari? Ne yooson fu-
toosik odeseterwa.

²³ Es bari boor'a han inno neek makefeni baron
zaguwa. Gibabesi faana acheech asu innoneen
ane feeseterwa.

²⁴ Baassotin ephpha Betemeqdesi hamfaat teet-
neeson kayimsuwa. Sombesiison dey fiittosonek
betemeqdesiisik imtefa imni waagaason baassok
kaasuwa. Es baron zagaatane neyista wolumte
wollaas zuuttera shima sinbaasewa nenu teet-
neesik dey tumaasik ajajame asu sintamato zuut-
tambaase arunawa.

²⁵ Sinuntano Aazabni meyaassin amane baas-
sok: «Koo'loosik maa'a imte kiina muuson muu-
tiita, hannaason muutiita, geetera kiti waagaasi
ashanon muutiita, gerkesasin wokti» yifa tichaa-
son wollera buggira baassok gafkiniwa» yisete.

²⁶ Esseen orfo Phawulos asuni meyanon eph-
phe wonotirik baassoneen ane teetbaason kay-
imsi; kayimsone wonaas aage sinanamatonawa
es wono isa isarbesiisa teetak imtefa gibani
maa'aasi waaga aage kaastonamato yaadassuk
betemeqdesiisi giri.

Phawulos Betemeqdesiisik Ootte

²⁷ Naafunsa wonaas ko'unak kar'fana kabaasik
lisiyan yeese Ayhudni meya Phawulosnin

betemeqdesiisi biyete boor'a daraasin zuutire basaasta kabgisere ephesete.

²⁸ «Israelni asuni meyane!, Innotin argasutiwa, daraaniisinnawa tumaanisonna, dey daa daasi fe asu zuuttambaase asin assit feyiis han asuswa. Es bar bariknu beynoy Aazabni meyanon betemeqdesiisi gedfaafe han kayma dimaason kiinsiwa» yit chaagesete.

²⁹ Es baron makesetees zeemo sinak Efesonki Trofemos barneen ane katamaassi kutifeen biyete boor'a barin Phawulos betemeqdesiisi ephphe girine faar sinna baassok bestera faar.

³⁰ Katamaas zuuttera naga turki. Dara dey zuutere isarik eelle yeere Phawulosnin ephphe zatte betemeqdesiissin kissete. Geregere betemeqdesiisi gamalanon kulufte.

³¹ Asuni meya Phawulosnin Woruk sholsefe kabaasik: «Yerusalemni katama zuuttambaase asiissi naga tishiwa» yifa wosiyaas Romanni meya taar'oni meyanon ajajefe gaanynyaaski hamma kar'i.

³² Estan bar meya taar'osakitoninnawa tii meeni gaanynyasakitoninna ephphe eelet hamme kar'i. Asuni meya dey meya taar'oni meyanon ajajefe gaanynyaasnawa meya taar'oni meyanonna biyeteyse Phawulosnin ichaason beyete.

³³ Es kabaasik meya taar'oni meyanon ajajefe gaanynyaas tai'sere ephphe Phawulosnin hep shashsharak taatonak ajaje. Esseen orfo bar oo sinnamatonawa awu zaginamatona mamsi.

³⁴ Darani meya dey isa isaas isa wuza yisten oomiis dey ooma wuza maket chaaget feeseter.

Meya taar'oni meyanon ajajefe bar daraasa chaagatan kabi chowa futo sinna wuzason arunak aane chime sinna boor'a Phawulosnin meya taar'oni meeni ke'e ephphe hamonek ajaje.

³⁵ Phawulos gefaasta kar'fena kabaasik daraas zuuttere akama gi'ak kabsere barin miir'oni wuza basaasta katusonek feeseter sinna boor'a meya taar'osakito barin wor'e hamete.

³⁶ Daraas dey: «Wortowowa» yit orfoose chaaget barneen ane hamete.

Phawulos Daraasneen Wolle

³⁷ Meya taar'osakito barin ephphe hamere feesefe dimaasta kar'efe kabaasik Phawulos meya taar'oni meyanon ajajefe gaanynyaasin: «Ta isa wuza neek makonak ma'i utaroso?» yi. Ajajefe gaanynyaas dey: «Girikni noono arifatoso?

³⁸ Eekan zeemo sinak dara nuurunak zagire kaa wori acheech kum asuni meyanon ephphe ichma daa hama Giphtsini asus netenoso?» yi.

³⁹ Phawulos dey: «Ta Kilqiya fa arto Ters-esni katamaassin koonte Ayhudawiwa. Adarawa daraasik makonak ma'i utak mamsifawungwa» yi.

⁴⁰ Bar dey makowa ubaase Phawulos gefaasta yerefaat kushubaason kabgire daraas shaakunak zagi. Daraas dey shaakki. Phawulos Ibrayistini noonok ekka yit make.

22

¹ «Nitto aytaasakitonawa abataasakitona! Hash nittok makona wolguni wolumnaason odotiwa» yi.

² Ibrayistini noonok makefeen odeseteyse akamanon shaakkisete. Estan Phawulos dey ekka yi:

³ «Ta Kilqiyaki fa Terseski katamaassin koonte Ayhudawiwa; sinuntano dichnaas han Yerusalemni katamaassiwa; taan assiis Gamaliya sinfe asuswa; abani meeni tumaason mai'sira arira dey han nitto zagifetisimato hashnu Ha'oosik akamanon koone asuwa.

⁴ Han ugnasik zoonustefe baassotin kituta kar'one kabaneen kabgit faanar. Arqasinawa mashkasonna taar'taafa aatira taatoni keer imet faanar.

⁵ Es bar futo sinbaason Maagni gaanynye meeni gaanynyaasnawa kur'uni meeni shonggose taak zaalwa. Esiisimato dey Demaskok feese han asuni meyanon taar'a Yerusalem teshshera ke'o danonek Demaskok feese Ayhud sina ayni meyaki tichisete tichaason ephnaas han baassokingwa.

Phawulos Kiristoosnin Aakkak Amanenamato Make

⁶ «Ta Demasko hamet katamaaski tai'sefana kabaasik toosta diingone akama chaarefa saman biratonaasta palpalit chaare.

⁷ Es kabaasik daasta kere gandra: «Sawulno! Sawulno! Awuni boor'a taan kabgidifa?» yifa kaama oden.

⁸ Ta dey: «Daamiiso! Ne oonso?» yin. Bar dey: «Ta han ne kabgifata Naaziretki Yesuswa» yi.

⁹ Taneen ane feese baasso es chaarefaasontu biyetetano bar taan wolumsifena kaamaason aane odosoto.

¹⁰ Ta dey: «Daamiiso! Awu zagunarinso?» yina Daamiis dey: «Kabira Demasko hamma; zagutak sholsi bar zuuttera estak neek maktonawa» yi.

11 Es chaarefaasi palpalutan kabi chowa biyanak aane chimut sinna boor'a taneen ane feese asuni meya kushunaassi zatere zoonsit Demasko katisete.

12 Estak Hananiya yiste isa asu feer. Bar dey Ay-hudni meeni sinak ulfinto; tumaasik ha'i ayyantu asu.

13 Bar yeere teshna yerefaat: «Ayta Sawulno! Aafnees biyungwa!» yi. Aafnaas dey es kabaasik geregere gachche; barin dey biin.

14 Bar dey taak ekka yi: «Abaniisakitoni Ha'o bari safaraason arutak, ookoosin biyataknawa dey kaambaason noonobaassin odotakna neen zeemma koriwa.

15 Es baron dey zaginaas biita baronnawa odeta baronna asu zuuttambaase asi sina barik zaal sinatakwa.

16 Eekan Hash awu oodaat diitarin? Kabira basa sunaason teegok haphuktera boor'neessin kayimwa» yi.

17 Esseen orfo Yerusalem wolla hamma beteme-qdesiisi Ha'o shiiphefaat temesxok raa'i biin.

18 Daamiis dey bestere: «Ne ta chowaasik makota zaalaason aafa ephphetoosone wuza sinna boor'a taptera Yerusalemun keswa» yi.

19 Ta dey ekka yin: «Daamiiso! Ayhudni shiiphoni keya zuuttambaase asiissi hamfaafa Neek amanefe baassotin zuutira ephpha taatoni keer gednamatonawa ichnamatona baasso teetbesi-isik arsedifewa.

20 Neek zaal sina Isxifanosnin worsefe kabaasik ta dey baassoneen ane isar sinna teshbesi yerefaat baasso mayaason oodet faanarwa»

21 Daamiis dey: «Woka daak feese Aazabni

meyaki neen wosunar sinna boor'a kabira hamma» » yi.

Phawulos Roomni Daani Asu Sinbaason Besi

²² Estaneen kar'e daraas zuuttere Phawulos makena wollaason odeset feeseter. Estan kaambesiison teggisere: «Han effetena asu kaak foonak aane sholsifa sinna boor'a daastan tishuwowa» yit chaagete.

²³ Baasso dey chaaget; maybesiison kisire sirusta birassit; tulooson den sama buket feeseter.

²⁴ Ajajefe gaanynyaas es baron biinayse Phawulosnin meya taar'oni meya feeseefe dimaassi ephphe hamonek ajaje. Daraas basaasta awuni boor'a effaron chaagetemato arunak ichchet mamustonak ajaje.

²⁵ Sinuntano talfak taar'ere ichonek hooresefe kabaasik Phawulos teshba yere tii meeni gaanynyak: «Roomni asusnin mangsu kar'noyfeen ichatik sholsunoso?» yi.

²⁶ Tii meeni gaanynyaas es baron odenayse ajajefe gaanynyaaski hamme: «Han asus Roomki daani asuwa; awu zagutakinso?» yi.

²⁷ Es bari boor'a ajajefe gaanynyaas Phawulosniki tai'sere: «Ne Roomki daani asunoso? Taak makebbo» yi. Phawulos dey: «Aa, ta Roomki daani asuwa» yi.

²⁸ Ajajefe gaanynyaas: «Ta Roomki asu sinanak akama waagatu kaasira waagengwa» yi. Sinuntano Phawulos: «Ta Roomni daastatu koon-tengwa» yi.

²⁹ Estan barin tu'nuk hoorere feese baasso basaastan oor kesse hamete. Gaanynyaas dey

Roomki asu sinbaason arinaayse shashsharak taatonak ajajobaasik dige.

Phawulos Ayhudni Meeni Shonggosi Sina Ta'i

³⁰ Wonotiri wono ajajefe gaanynyaas Ayhudni meya Phawulosnin malassete chowa futobaas awu sinnamato arunak shole. Estan maagni gaanynye meyanonnawa shonggota diisefe baas-sotinna zuuttosonek ajaje. Phawulosnin taatoni keerun kotsire teshshe baasso sina tai'si.

23

¹ Phawulos shonggosta diise baassotin kootkire biyaat: «Aytaasakitono! Ta hawungneen kar'a Ha'oosi sina faana foonas ma'a kanukwa» yi.

² Hananiya sinfe maagni gaanynye meeni gaanynya Phawulosni tesha yere asuni meyanon Phawulosni noonooson ichosonek ajaje.

³ Es kabaasik Phawulos Hananiyanin: «Ne booro maattera di sawane faatarwa; Ha'oos neen ichnirwa! Ne tumaasimato mangsu kar'atak di-ifaat kessa tumaasneen gerakalo taan ichosonek ajajotaroso?» yi.

⁴ Esta yerse asuni meya: «Ha'oosi maagni gaanynye meeni gaanynyaasin me'fatoso?» yisete.

⁵ Phawulos dey: «Aytaasakitono! Maagni gaanynye meeni gaanynya sinbaason aane arutwa. Ha'oosi kaamsi: «Daraasin ha'sife baassosta mangu kaama makotaatawa» yistera tichchera faarwa» yi.

⁶ Sinuntano Phawulos esta yere baassossin isa kunuus Seduqawi; isa kunuus Ferisawi sinobesi-ison arifaat: «Aytaasakitono! Ta Ferisawini meeni

keenaassin koonte Ferisawiwa. Hash ta mangsu kar'tefana dimaasta tai'senaas imte abdisiknawa kitun kabuni chowaasiknawa» yit zuuttoosi sina kaambaason teggire chaagi.

⁷ Es baron makobaase Ferisawini meenawa Seduqawini meena asi ganeyaassi faasso kabin shonggos heppik bagte.

⁸ Seduqawini meya: «Kitun kabu aafa; Ha'oosi wosiya dey aafa; Ayyanaas dey aafa» yifar; sin-untano Ferisawini meya: «Es bar zuuttambaase faarwa» yiretu amaneseffe.

⁹ Es bari boor'a nagani tishu sini. Ferisawini meeni ganeyaassin isa isa Museni tumaason assiffe baasso kabsere: «Han asusata isa mangsune aane daneniwa. Awuzakne Ayyana wedey Ha'oni wosiya barik make sinanawa» yit chinire we'nisete.

¹⁰ Faassoos arkit yoobaase asuni meya Phawulosnin buu'e tishuksonoytemato ajajefe bar digfaat meya taar'oni meya hamere asuni meeni ganeyasin kisire teshshere meya taar'oni meya feeseffe dimaasta ephphe hamonek ajaje.

¹¹ Wonotiri wono waalin Daamiis Phawulosni tesha yerefaat: «Digotaatawa! Yerusalemuk ta chowaason maketaasimato Room dey hamma ta chowaason makotak sholsuwa» yi.

Phawulosnin Woruk Zagte Koppo

¹² Wonfana kabaasik Ayhudni meya zuuttesere: «Phawulosnin worunoy muu aafa muuni wuza dey aka aafa ushani wuza» yit teyisesete.

¹³ Es baron merkees acheechasir asuneen denalo.

¹⁴ Es baasso dey maagni gaanynye meyakini-nawa kur'uni meyakina hamere: «Phawulosnin woruninneen: «Muu aafa muuni wuza» yit chinira teyiniwa.

¹⁵ Nitto dey shonggosneen ane isar sinna basa chowaason mai'sire tu'nuti wuza faarne faar za-gira Phawulosnin nittoki tai'sunak ajajefe barin mamsutiwa. Inno dey hanta kar'noyfeen worunik hooreniwa» yisete.

¹⁶ Sinuntano Phawulosni eeti naa es mekamaa-son odefaat meya taar'oni meeni ke'e hamme Phawulosnik make.

¹⁷ Phawulos dey tii meeni gaanynyaasasin isarin teegere: «Han naas ajajefe gaanynyaasik makona wuza faar sinna boor'a gaanynyasneen uphsuwa» yi.

¹⁸ Tii meeni gaanynyaas dey naasin taamme ajajefe gaanynyaaski katifaat: «Han naas neek makona wuza faar sinna boor'a taato sina Phawulos taan teegere neeki ephpha yoonak shiiphewa» yi.

¹⁹ Ajajefe gaanynyaas dey naasin kushubaassi zatte eksefaat: «Taak makota wuzaas aambanso?» yit mamsi.

²⁰ Naas dey ekka yi: «Ayhudni meya Phawulosni chowaason chinire tu'nusonerne faar zagsere wono shonggosi sina tai'sutak neen mamsu-sonek merkesetewa.

²¹ Sinuntano ne ma'i utaatawa. Phawulosnin woruninneen muu aafa muuni wuza aka dey aafawa ushani wuza yisere teyisete acheechasirneen denalo asu barin woruk oodediferwa. Hash baasso oodeset feesetees ne wolgusongwa»

²² Ajajefe gaanynyaas: «Han taak maketa chowaason ooniknu makotaatawa» iyaat naasin gafki.

Phawulos Daason Ha'sife Filkisni Oottere Hami

²³ Esseen orfo ajajefe gaanynyaas Tii meeni gaanynyaasasin heppin teegere: «Waaln keez sa'atiista Qisariya hamni hep tii meya taar'oninnawa, naafunasir faza eelsuni asuninna, dey hep tii ebo fokni asunin hoossutiwa.

²⁴ Phawulosnik fazasikitonon hoossira daason ha'sife Filkisniki nagak kar'anak zagutiwa» yi.

²⁵ Ekka yifa ticha dey tichire:

²⁶ «Qelaudewos Lusiyosnikin arkitto daason ha'sife Filkisno! Naga neek sinfawungwa.

²⁷ Han asusin Ayhudni meya worsone kabawa. Sinuntano bar Roomki daani asu sinbaason arina boor'a meya taar'oni meyaneen ane esta kar'a fu'engwa.

²⁸ Barin awuni chowak malassetemato arunak sholefaat baasso shonggosta tai'sin.

²⁹ Malassetees dey baasso tumaason biifa chowaasik sinbaason aringwa. Sinuntano kituta katuni wedey barin taatoni keer gedni chowatawa.

³⁰ Han asusin woruk koppa'sere hooresetemato odenayse geregere neeki gafkingwa. Malatase baasso malatbesiison neeki sina tai'susonek mak-engwa» yi.

³¹ Estan meya taar'oni meya baassok makte-naasimato Phawulosnin waalin ephphe taamme Antiphatirisniki katisete.

³² Wonotiri wono faza eelsife asuni meya Phawulosneen ane hamonek zagifaat meya taar'oni meya feesefe dimaaski wolsete.

³³ Faza eelsife asuni meya dey Qisariya kar'eteyse tichaason daason ha'sife barik imefaat Phawulosnin dey sinba tai'sisete.

³⁴ Daason ha'sife bar tichaason feretinanneen orfo Phawulosnin: «Ne! Ayki daani asunso?» yit mamsi. Qilkiyaki daani asu sinbaason arinaayse:

³⁵ «Neen malatesefe baasso yeesefaaten chowneeson baassokin dey odonawa» yi. Herodisni masaraassi oodtere foonak ajaje.

24

Phawulosnin Ayhudni Meya Malatesete

¹ Uuch wonaneen orfo maagni gaanynye meeni gaanynya Hananiya isa isa kur'uni meyaneeen Tertelus yiste wobisneen ane Qesariya hami. Baasso dey Phawulosni chowaason daason ha'sife Filkisniki hamere malatesete.

² Phawulos teegtere yeefena kabaasik Tertelus ekka yit malatonak kabire: «Ulfinto Filkisno! Neeki kamo akama naga danniya, Han ne ma'a ha'susik daraaniis foobaas sooltewa.

³ Akamanon ulfinto Filkisno! Han ma'a wostoneeson daa daassinawa aagene aagenena akama galataktu ephpha taafeniwa.

⁴ Sinuntano haniistan denalo neen hopsunoy-naron kawunbaase neek makona baron garamak innotin odotak shiiphefawungwa.

⁵ Han asus innoosta mangu mero siniwa. Han daa zuuttambaase asiissi fe Ayhudni meeni

ganeyaassi naga tishki. Naazirawini meya yistefe baassok zoonsibesiwa.

⁶ Dey betmeqdesiison kiinuk kabefeen eph-niwa. [Tumaniisimato mangsu kar'anik sholera faanir.

⁷ Sinuntano meya taar'oni meyanon ajajefe gaanynya Lusiyus yeere akama hugnak inno kushuussin ephi.

⁸ Barin malatesefe baassotin dey neeki yoosonek ajaje]* Ne teetneesik barin tu'nira han inno barin malateni chowaason zuuttira arutak chimatawa.»

⁹ Ayyhudni meya dey: «Han chowaas zuuttera futowa» yiset malataasik isar sinete.

Phawulos Filkisni Sinak Malataasi Wolgunon Make

¹⁰ Daason ha'sife Filkis Phawulos makonak kushubaason kabgire besi. Phawulos dey ekka yit mako ephi: «Showo neya han daraasata mangsu kar'et faatamato arinar sinna boor'a tayista malate malataasi wolgunon neek makonaas girakwa.

¹¹ Ha'oni shiiphok Yerusalem hamnanneen asire heppe wonaastan aane daytowa sinnamato ne teetneesik arutak chimatawa.

¹² Betemeqdesiissi sinun Ayyhudni shiiphoni keyaassi wedey katamaassi ooneennu we'nifana wedey daraas naga turkunak zagifana taan aane danoto.

¹³ Hash taan malatesete chowaasik isa zaala neek tai'susonek aafa chimone wuza.

¹⁴ Sinuntano han baron neek makonak sholefawungwa; baasso eshni ugna yisefe

* **24:8** Girikni tichaassi aafa

es ugnaasik ta inno abani meeni Ha'oosontu shiiphefawungwa. Museni tumaasi tichche baronnawa raajjuni meyaki kamo makte baronna zuutira amanenarwa.

¹⁵ Baasso dey abdi zagsefeysimato ta dey ookoni meenawa ooko sinnoy meena kitun kabsonemato Ha'oosik abdi zagifawungwa.

¹⁶ Es bari boor'a ta Ha'oosi sinaknawa asuni sinakna kayma nibna foonak wonna wonna du-udefawungwa.

¹⁷ Yerusalemun kesnanneen hang showo wogga aatnanneen orfo darataasik sinni argasuni waagnewa Ha'oosik imtoni imaason imanak yaangwa.

¹⁸ Betemeqdesiisik dey kayimni sitiriison zagit faanatu danetewa. Es kabaasik taneen ane daraas aafe. Dey nagani tishuus aane kabuwa.

¹⁹ Sinuntano Iisiyan yeese Ayhudni meya esta feeseter. Baasso tayista malatosone chowa faafaanane neeki sina tai'sere malatosotowa.

²⁰ «Esseen orfo shonggosi sina tai'fana kabaasik danete mangsu faafaanane maksotowa.

²¹ Baasso ganeyaassi yerefaat: «Kituni meeni kitun kabu faarwa unaasiktu hash hawung mangsu tayista katonak nitto sina ta'ingwa» yit tega kaamak chaagga makengwa. Esiistano ooma zagina wuza aafawa.»

²² Sinuntano Filkis Daamiisa ugnanon mai'sire arire feer sinna boor'a: «Meya taar'oni meyanon ajajefe gaanyanya Lusiyos yeefena kabaasik nitto chowaason koi'sunawa» iyaat gafki.

²³ Phawulosnin oodet fe tii meya taar'osin: «Birmadumma kalnoy mai'sira oodwa; dey

koonbaasakito barik sholsi wuza ephphe yeesefe kabaasik kalataatawa» yit ajaje.

Phawulos Filkisnawa Dirusillane Asi Sina Ta'i

²⁴ Garo wonaneen orfo Filkis Ayhudawi sina asuba Dirusillaneen ane ye. Phawulosnin teegsire Kiristoos Yesusnik amanoni chowaason maken ode.

²⁵ Phawulos ookoni chowaasonnawa teetni ha'suse asi chowanonna dey yooni mangsuni kar'aasi chowanon makobaase Filkis digere: «Hash hantan hamma; taak ho'itna wononeen wosira teegsunawa» yi.

²⁶ Filkis Phawulosnikin waaga muunak abdi zagit feer. Es bari boor'a showo wona teegsifaafe wolumsit feer.

²⁷ Hep wogganeen orfo Porqiyos Fistos Filkisni kodaasta ha'sunir sinne taatte. Filkis Ayhudni meyanon girsunak sholefaat Phawulosnin kota beyi.

25

Phawulosni Chowaas Keesarni Kina Biistonak Mamsi

¹ Fistos ha'sifena awurajjaassi girire keez wona aatinanneen orfo Qisariyan Yerusalem hami.

² Estak Maagni gaanynye meenawa isa isa Ayhudni meyanon zoonsife baassona Phawulosnin malatesete.

³ Phawulosnin ugunta oodde worsonek sholsefaat Fistosnik: «Phawulosnin Yerusalem ootire teshshok innok ma'a wuza zaguwa» yit shiiphsete.

⁴ Sinuntano Fistos wolgire: «Phawulos Qisariyak taatoni keer oodtettu fewa; ta dey hash taptera esta hamnarwa.

⁵ Ese nittotin ha'sife meya taneen ane Qisariya hamotowa; estak Phawulos zagina mangsu faafaanane malatosotowa» yi.

⁶ Fistos dey nangirin wedey asir wona sinniron baassoneen ane aatinanneen orfo Qisariya hami. Wonotiri wono mangsuni kar'ni kodaasta diifaat Phawulosnin tai'susonek ajaje.

⁷ Phawulos tai'sefena kabaasik Yerusalemun ye Ayhudni meya ganeya gedde yersefaat showo zalba foonto faya malata basaasta malatesete.

⁸ Phawulos dey: «Ayhudni tumaasta sinun betemeqdesista wedey Qesarniista isa zagina mangsu aafa» yit malataasi wolgunon wolgi.

⁹ Fistos Ayhudni meyanon girsuk sholefaat Phawulosnin: «Yerusalem hamfaat han chowaasik mangsu katonak taaki sina ta'atak sholefatoso?» yi.

¹⁰ Sinuntano Phawulos wolgire: «Tayista mangsu kar'ak chimni Qeesarni mangsuni kar'ni kodaasi sina yerefawungwa. Ne mai'sira arifataasimato Ayhudni meyaasta isa mangsune aane katutwa.

¹¹ Ese miir'anewa kituta katuni mangsune zagin sinfaanane kitun fui'tona aafa unawuza. Sinuntano baasso malataas shima sinfaanane taan baassok aatire imanak oonu aafa chimanawuza. Chownaas Qeesarni sina biistongwa» yinwa.

¹² Es kabaasik Fistos barneen ane merkesefe baassoneen ane merkere: «Yigibanyinyi yitanneen Qesarniki hamatawa» yi.

Phawulos Agriphanawa Berniqena Asi Sina Ta'i

¹³ Garo wonaneen orfo taato Agriphanawa Berniqena Fistosnin «Ekkū nagak yaata» uuk Qis-ariya yeesete.

¹⁴ Estak showo wona diisete boor'a Fistos Phawulosni chowaason ekka yit taato Agriphanik make: «Filkis taatire kunsina isa asu hantatu fe.

¹⁵ Ta Yerusalemuk faana kabaasik maagni gaanynyanawa Ayhudni kur'uni meena han asusa chowanon malatesere basaasta mangsu kar'anak taan mamussete.

¹⁶ Sinuntano ta: «Malatte asus malate baasso sina yerere malattena malataasi wolgunon im-noyfeen malate barin aatire ima Roomani meeni dubbiyotawa» yira baassok wolgingwa.

¹⁷ Estan malatese baasso hanta zuuttese fe kabaasik ta dey woknoy wonotiri wono mangsuni kar'ni kodaasta diifaat es asusin tai'susonek ajajen.

¹⁸ Malatese baasso dey teshba yersefaat mak-sefe kabaasik ta safarenaasne fa mangu wuza isanne basaasta aane maksoto.

¹⁹ Sinuntano barneen ane we'nit feesetees baasso teetni haymanotisiknawa Phawulos «Hayewwa» yifena kiti Yesusni chowaasiknawa.

²⁰ Ta dey han effatena chowaason tu'nu taan rakkisina boor'a: Phawulosnin: «Yerusalem hamfaan estak han chowaasik mangsu neyista kar'anak sholefatoso?» yin.

²¹ Sinuntano Phawulos chowbaas Qesarnikik biistonak sholefaat: «Yigibanyinyi» ubaasik esta gafkunanneen taatere foonak ajajen.»

²² Agripha Fistosnin: «Ta han asus makefeen odonak sholefawungwa» yi. Fistos dey: «Wono

makefeen odotawa» yi.

²³ Estan wonotiri wono Agriphanawa Bernigena akama ulfinak meya taar'oni meeni gaanynyasakitoniknawa katamaassi fe arto meyakna geeptere yeesere mangsuni kar'ni addarashisi girsete. Esseen orfo Fistos Phawulosnin teegsi.

²⁴ Fistos dey: «Taato Agriphano! Nitto innoneen ane fe asuni meya zuuttere! «Han asus hanneen ekalok kaak foonak aane sholsifa» yit chaaget Yerusalemuknawa han Qisariyak feese Ayhudni meya basaasta mangsu kar'anak taan mamussete asus hanifewa.

²⁵ Sinuntano ta barin kituta katuni mangsu aane danut. Bar dey: «Chownaas Qeeasrnik biis-tongwa» yina boor'a esta wosunak hooren.

²⁶ Sinuntano basa chowaasik Daamtaasik tichuna amma wuza aafawa. Estan tu'nira biininneen orfo tichuna wuza dananatto iyaat nitto sina arkiron dey taato Agriphano! Neeki sina tai'singwa.

²⁷ Isa taato denalo fe taatoski wostere hamfena kabaasik malattena malataasi chowanon amma zagu beya ma'ar sinna taak aane bestowawa.»

26

Phawulos Agriphani Sinak Zagina Wolla

¹ Agripha dey Phawulosnin: «Chowneeson makotak chimatawa» yi. Phawulos kushubaason kab-gire malatena malataasi wolgunon make.

² «Taato Agriphano! Ayhudni meya taan malatesete malata zuuttambaase asik wolgubaason hash

hawung neeki sina imfana kabaasik ta ta teetaasik akamanontu girengwa.

³ Esiis dey ne Ayhudni meeni sitirisewa karakkaroose asin mai'sira aritarwa. Es bari boor'a fakiyak taan odotak shiiphefawungwa.

⁴ «Garonaaseneen aakkak faanamato Ayhudni meya zuuttere arseterwa. Tesustan kabgira darataasa ganesinawa Yerusalemukna faana foonaaason arseterwa.

⁵ Ta chowaasik zaala maksonek ma'i yisefaatene haymanotiniison akamanon zaggire ood-eferisawini meeni keen sinna faanamato tesustaneen kabire arseterwa.

⁶ Sinuntano hash mangsu tayista katonak hanta yerenaas Ha'oos abaniisakitonik imna teyyani kaamaasik abdi zagifana boor'awa.

⁷ Es abdiista kar'onek asire heppe inno asteriis Ha'ooson toone waalinne chimme shiiphok oodedifer. Taatono! Taan Ayhudni meya malateseetes es abdiisikwa.

⁸ Ha'oos kituni meyanon kitun kabgunir sinbaas awuni boor'a nittoki amantoba foonto chowa siniso?

⁹ «Ta dey ta teetaasik Naaziretki Yesusni sunaason chimnaasne faaron tugga'ok sholsu sinnamato safaret faanar.

¹⁰ Yerusalemuk zaginaas esiisongwa. Maagni gaanynye meyakini ephna ha'suni hugnaasik amanyinyini meyaassin showonin taatoni keer taatin. Baassotin worsefe kabaasik baassoneen ane isar sinin.

¹¹ Showo wona Ayhudni shiiphoni keya keyaasi hamfaafa ke'o ephphetoosoneknawa Daamiisata mei'ni kaama maksonekna kabet faanar. Baas-

sosta akamanon haarera ooma geroni katamaass-inu hamfaafa kabgit faanar.

Phawulos Kiristoosniki Aakkak Wolinamato

¹² «Han chowaasik maagni gaanynye meyakini ha'suni hugnanewa ajajine ephpha Demasko hamdifanar.

¹³ Taatono! Ugunaasta faana toosta awaasi chaarefatan denalo sina chaarefa biin. Es chaarefaas biratonaastanawa taneen ane hamet feese baasso biratoostana saman chaare.

¹⁴ Zuuttamniise daasta gandra kunfeni Ayhudni meeni noonok: «Sawulno! Sawulno! Awuniron taan kabgidifa? kamo bittaasta yer'ana iyaatane teetnesontu miir'otawa» yifa kaamaason oden.

¹⁵ Ta dey: «Daamiiso! Ne oonso?» yin. Bar dey: «Ta; ne kabgifata Yesuswa;

¹⁶ Sinuntano hash kabira wochoneesik yerowa. Ta; neek bestenaas biita ta wuzasiknawa hanneen dey neek besunak fa wuzaasikna wostinyinyata sinna zaala taak makotaktu neen taatsingwa.

¹⁷ Israelni daraasa kushusinnawa neen wosuna Aazabni meeni daraasa kushusinna neen oodana.

¹⁸ Aafbesiison gachataknawa talmaassin chaarefaasta kisutakna dey Sexanaasi ha'suni sikalosin Ha'ooski wolgutakna neen zagunawa. Baasso dey boor'besiisi fakiyanon danone. Taak amanobesiisik dey korto sina baassoneen risti danone.»

Phawulos Wostobaas Awu Sinnamato Make

¹⁹ «Taato Agriphano! Saman taak beste raa'isik aane ajajamo beyutwa.

²⁰ Sinuntano zeemma Demaskok feese asuni meyak estan dey Yerusalemuknawa Yuudani daa

zuuttambaase asiissi fe baassokna esiisimato dey Aazabni meya harmusonek maken. Harmusobe-siison besifa wosto wostosonek awasingwa

²¹ Es bari boor'a Ayhudni meya betemeqdesiisik taan ephphe woruk kabsete.

²² Hash hawungneen kar'a Ha'oosi argasu tay-istan aane tishuwa. Es bari boor'a garosiknawa gaymasikna han futooson maket hanta yere-fawungwa. Raajjuni meenawa Musena zeemme ekka sinana yisere maksete baron makenastano ooma isa wuzane aane makotwa.

²³ Baasso dey: «Kiristoos shanaason ephphetoona; kitun kabuusik dey tesunir sinne chaarefaason Israelni daraasiknawa Aazabni meyakna ammanon besuna» yiseretu maksetewa.»

²⁴ Phawulos es baron makefeen Fistos: «Phawulosno! Nifasetwa. Akamanon arunees nifaso sinatak neen zagiwa» yit chaagge make.

²⁵ Sinuntano Phawulos: «Akamanon ulfinto Fistosno! Futosewa futo sina barontu makentano aane nifasotwa.

²⁶ Basa sina ammanon makena taatoos han baron arifewa. Es bar dey aachonor sina beyna boor'a taatoos arunamato arifawungwa.

²⁷ Taato Agriphano! Raajjuni meyanon amanees tatanoso? Ne dey amanefatamato arifawungwa»

²⁸ Agripha dey Phawulosnin: «Han garo kabisasi taan kiristana zagutak sholedifatarwa bi» yi.

²⁹ Phawulos dey: «Garo kabaasik sinun akama kabak ne ne sinnoytaron hash hawung ta wollaa-son ode baasso zuuttere han taatonaastano tane feer sinonek Ha'ooson shiiphefawungwa» yi.

³⁰ Esseen orfo taato Agripha; daason ha'sife barnawa Berniqenonna dey baassoneen ane diise asuni meya zuuttesere kabsete.

³¹ Estan kesere hamefet baassotna baassotna: «Han asusin kituta wedey taatok katuni isa wuzane aane zaguwewa» yit wolumsete.

³² Agripha dey Fistosnin: «Han asus: Qesarniki yigibanyinyi uu shaki sinfaanane baak kotana kabawa» yi.

27

Phawulos Room Hami

¹ Merkebik Ixaliya hamanik wonaas katobaase Phawulosnawa oom taatoni meena; taatoosa taatoni meya taar'osakitonisin isa Yuliyos yiste tii meeni gaanynyaasik taamme imete.

² Iisiyani baarisi ha'ta faase wodebiiski hamfa Adiramixiyonni merkebiissi diira hamni. Teselonqek feepe Meqedoniyani daani asu sina Aristirokos dey innoneen ane feer.

³ Wonotiri wono Sidona hamma kar'ni, Yuliyos Phawulosnik kenashtefaat Phawulos hamme zomobaaskin barik sholsi argasu ephphe yoonak fiqadi imi.

⁴ Estan kabira sirus ek sinniistak sirit faar sinna boor'a baarisi ganesi kuni daa kophirosnon teetera hamni.

⁵ Qilqiyane Pinifiliyane asi tesha fa baariison finninneen orfo Liqiyak fa Mura yistefa katamasi kar'ni.

⁶ Estak tii meeni gaanynyaas Ixaliya hama Iskindiriyani merkebi danne barissi duunik zagi.

⁷ Showo wona nibi nibi kutira akama rakkok Qenidos yistefa katamasi kar'ni. Sirus ek sina

hamnoynimato kalna boor'a Silmonani tesha kamo aatta baarisi ganesi kuni daa Qerxesnon teetera hamni.

⁸ Akama rakkok teshba teshbaase aatninneen orfo Lasiya yistefa katamaassi tesha fa «Ma'a wodebi» yistefa dimaasta kar'ni.

⁹ Kutifeni kutuniis faya sinna boor'anawa soomoni wonaas aatna boor'ana es kabaasik merkebik kutuus adaga sinna boor'a Phawulos asuni meyak ekka yi:

¹⁰ «Asuni meyane! Hanneen ekaloki fa kutuniis akama adaga faar sinnatu taak bestedifawa. Feche ba'astanawa merkebiistana koi'ba sinnoy-naron asuni kaatanu akama adaganewa tishune kar'nirwa»

¹¹ Sinuntano tii meeni gaanynyaas Phawulos makena baristan merkebiissi fe asusin ajajefe barinnawa merkebiisi abaninnatu odedifer.

¹² Es wodebiista yeeshuuson aatuk mangu sinbaasik yeesho esta yerok aane mai'fa sinna boor'a showo asuni meya: «Hama chimtefaanane kawudan awugirukinawa yeeshdaani awugirukina fa Feenqe yistefa Qerxesni wedebiski kar'ere yeeshuuson aatuni» yisere maksete.

Baariistak Akani Guubo Kabi

¹³ Garo kawudani sirus sirifeen biyeteyse baasso safareteesne faar sinna baassok bestefaan merkebiis yeronak zagifa baron kabugsere hamak kabsete. Wedebiistan kabsere Qerxes kamo teshba teshbaase aatte hamete.

¹⁴ Sinuntano woknoyfeen «Yeeshdaani awukesaki ipuwa» yiste hugnaba faana ipuwa baarisi ganeyasi kuni daastan kabira baariiski ya.

¹⁵ Merkebiis ipuwaasik tugtera ipuwaason tugire hamak aane chima sinna boor'a shaakkira ipuwaasik tugtet hamni.

¹⁶ «Qeda» yiste baarisi ganesi kuni daason teetera hamfeni kabaasik akama rakkok merkebiisi goonunon mai'sira zatta merkebiison fu'ok chimni.

¹⁷ Merkebiissi diise baasso goonuuson hang merkebiski zatte kissetenneen orfo merkebiisi biratonon gaaduk taar'esete. Merkebiis: «Surtiis» yiste fuutuni daasta gandonoytemato digsefaat sharaason kessisefaaten sirus merkebiison kalin hamete.

¹⁸ Ipuwaas akamanon innoosta chimet hamna boor'a wonotiri wono merkebiista feche ba'aason kessisere baariissi ha'u ephesete.

¹⁹ Keezsinari wono merkebisiki ke'ni kodaason kushubesiisik kissere ha'sete.

²⁰ Showo wona awa wedey baakura aane bi-istowa sinbaasik sirus innoosta chimet hamna boor'a: «Hanneen ekalok aafawa fui'toni wuza» yit abdi buggini.

²¹ Asuni meya dey isa muune muunoy showo wona diisete. Es bari boor'a Phawulos baasso ganeyasi yerefaat ekka yi: «Asuni meyane! Ta makena baron odera Qerxesun kabu beyeti sinfaanane han adagasewa tishuuse nittoosta kar'ana kabatawa.

²² Hashnu han merkebiis bar bartu miir'amonittano nittoossin oonu tishunir aafewa. Es bari boor'a «Harewa digotiitawa» yit nittotin chinifawungwa.

²³ Aata waalaasik barir sina ta shiiphefana Ha'oos wosina wosibaas teshna yerefaat:

²⁴ «Phawulosno! Digotaatawa; Qeesarni sina

yerotak sholsuwa. Neneen ane hamfe baassotin dey zuutira Ha'oos neekwa iyaat kitun fu'onirwa yit taak makewa.

²⁵ Es bari boor'a asuni meyane! Digotiitawa! Taak makena baron zuuttambaase asin zagunamato Ha'oosik amanefawungwa.

²⁶ Sinfanaknu sirus isa Baarini ganesi kuni daasi ha'ta taamma innotin ha'una.»

²⁷ Asire acheechche sinnari wono waalin Adiriyani yiste baarisi ganeyata siruusik ekna hangna tugtet hamfeni wassi daani kixxestak merkebiistaki wostinynyani meya golo daasta kar'etene faar sinna baassok beste.

²⁸ Es bari boor'a baarisi tir'manon hoossire biini gaaduuson baarisi ha'seten acheechasir meetiri sini. Garonon feesere hepsa dey hoossire biyak gaaduuson ha'seten keezasir meetiri sini.

²⁹ Merkebiis baarisi ha'ta fa shu'aasneen heephthonoynamato digsefaat merkebiisi orfota merkebiison yeetuni wuza acheechon baariissi kessisete. Estan waalaas wonanak shiiphsete.

³⁰ Merkebiissiki wostinynyani meya sirun kesak sholsete boor'a merkebiison yeetuni wuzason ek sinaasta ha'unirne feer sinere goonuuson baariissi ha'sete.

³¹ Es kabaasik Phawulos tii meeni gaanynyaasinnawa taar'oni meyanonna: «Han Merkebiissi feese baasso merkebiissi shaakkisere du shakisefaatene nitto fui'tok aafa chimati wuza» yi.

³² Estan taar'oni meya goonuuson epha gaaduuson kar'eten goonuus akaasta kunna hamanak gafuksete.

³³ Waalaas wonanakfana kabaasik Phawulos

zuuttambesiise muu muusonek shiiphe. Ekka dey yi: «Isa wuzane muunoy afurnitise asire acheechche wona kar'tiwa.

³⁴ Es bari boor'a muu muutik shiiphefawungwa. Es bar dey kaak footik nittotin chinunawa isa miir'anu nittoosta aafa kar'anawuza» yi.

³⁵ Es baron yinanneen orfo tusha ephphe zuuttambesiise asi sina Ha'o galattefaat batte muu ephi.

³⁶ Es kabaasik zuuttambesiise chima danere muu ephphe meesete.

³⁷ Merkebiissi fe inno zuuttamniise hep tiirewa naafunasire issune asu.

³⁸ Zuuttambesiise meesere gawusetenneen orfo markabista feche zagooson baariissi ha'uk merkebiisi ba'a kashonak zagsete.

Markabiisi Mesto

³⁹ Wonfana kabaasik hamme kar'ete dimaason aane arsoto. Sinuntano fuutuusi teshta fa baarisi tugo daa biyete. Chimtefaanane merkebiison tugire esta katuk sholsete.

⁴⁰ Merkebiison yeetifa gaaduuson kotere baariissi gafuksete. Es kabaasik merkebiison kalfa bari gaaduuson kotete. Hangkaloki fa sharaason siruski den teggire baarisi ha'ta kamo aatte kesak hamete.

⁴¹ Sinuntano merkebiis tuultera di fuutuusta heephtena boor'a yeet tukna sheligte. Merkebiis sinbaasik fuutuussi kejja diina boor'a shorko beyi. Sinuntano orfobaas ipuwaasi tugutan kabi chowa mestet faar.

⁴² Taatoni meyaassin isarnu akaassi ichere kesse tishunoynamato taar'oni meya woruk sholsete.

⁴³ Sinuntano tii meeni gaanynyaas Phawulos-nin fu'onak sholena boor'a baasso safaraason aane ephphetowe. Es baristan akani ichche fina chimefe baasso merkebiissin kesere baarisi fille-faafe zeemme daasta kessonek ajaje.

⁴⁴ Fu'te baasso dey merkebiisi zoodanonnawa merkebiisi mestoni kattosi kamona kesonek ajaje. Ekkak zuuttambesiise ma'arik daasta kar'ete.

28

Phawulos Malta Yiste Baarisi Ganesi Kuni Daasta

¹ Ma'arik daasta kar'ninneen orfo es baarisi ganesi kuni daas Malta yistefanamato arini.

² Es daasta fe asuni meya akama diinqi ma'a innok zagsete. Es kabaasik iro ichin koochedifar sinna boor'a geya sookere zuuttamniise besunik zagsete.

³ Sinuntano Phawulos waa'a zuutire geyaassi ha'ifeen geyaasi gumutan kabi chowa ufo kessa kushubaason saar'a here'tera yere.

⁴ Es daasta fe asuni meya Phawulosni kushu-usta ufoos here'tera yerefeen biyeteyse baassotna baassotna wol: «Han asus futok kaa woraat ye asuwa! Baariistaki akani guubosin nagak kesfe-naknu ooko Ha'oosi ke'osin aatte kaak foonak aane chimewa» yisete.

⁵ Sinuntano Phawulos ufooson geyaassi tebire ha'i. Ufoosi saar'a barin isanne aane miir'owa.

⁶ Asuni meya dey: «Hashtu atubaas wolsuna wedey geregere kitire gandona» yiset oodeset feeseter. Sinuntano akama sa'ati oodesefeknu basaasta isa miir'a aane kar'a sinnamato

biyeteysel safarabesiison soolesere: «Han bar ha'owa» yisete.

⁷ Es faani dimaas tesha baarisi ganesi kuni daasi ha'sinyanya Puppeliyosni daa faar. Es asus innotin barki keer ephphe keez wona ma'arik irbasi.

⁸ Puppeliyosni aba gumtannewa keenni ichne meraan kunfer. Phawulos es asuski keer girire kushubaason ta'ire shiiphen fari.

⁹ Es bar sinnanneen orfo baarisi ganesi kuni daasta feesefe oom mettanni meya yeesere farisete.

¹⁰ Showo ima dey innok ephphe yeesete. Ulfinsubesiison dey innok bessete. Estan kabfeni kabaasik ugunniisik sholsi wuzason merkebiissi kunussete.

Phawulos Maltan Room Hami

¹¹ Keez assa diininneen orfo es yeeshuuson baarisi ganesi kuni daasta neetta Iskindiriyani merkebiissi diira hamni. Es merkebiista Diyosqoros yiste mano ha'oni gito barista faar.

¹² Serakuski katamasi kar'a keez wona esta diini.

¹³ Estan baariison biratera hamma Regiyun katama kar'ni. Estak isa wona aatininneen orfo kawudani sirus sirina boor'a hepsinari wono Putiyolus hamni.

¹⁴ Estak ayni meyanon danna baassoneen ane naafun wona duunik innotin shiiphsete. Esseen orfo Room hamni.

¹⁵ Roomuk feese ayni meya inno yooson odeseteyse hamma Afiyusni gabaastanawa Keez ha'uni dimaastana kar'ere innotin ephak yeesete.

Phawulos baassotin biinayse Ha'ooson galattere nibaas chima dani.

Phawulos Roomuk

¹⁶ Room girifeni kabaasik Phawulosnin oodni taar'o imten bar bar foonak fiqadi imte.

¹⁷ Keez wonaneen orfo Phawulos esta feese Ayhudni meeni gayma meyanon barki teegsi. Baasso zuuttesefe kabaasik ekka yi: «Aytaasakitono! Ta Israelni daraasatanawa abani meeni tumaastana zagina mangsu isa wuzane aafawa. Sinuntano Yerusalemuk taatera Romanni meeni kushuussi aattera imtengwa.

¹⁸ Roomni meya taan tu'nisetenneen orfo kituta katuni mangsu aane danoto sinna boor'a baak kottonek safarsete.

¹⁹ Sinuntano Ayhudni meya baak kotnaason tugga'obesiise Qesarnik: «Yigibanyinyi» unak giddi siniwa. Sinfanaknu darataasin malatonaktawa.

²⁰ Hashnu nittotin teegsinaas nittotin biyanaknawa han baron dey nittok makonaknawa. Ta han shashsharaasik taatenaas Israelni meyak imte abdiisikwa.»

²¹ Baasso dey ekka yit wollugsete: «Yuudani daastan ne chowaasik tichche ticha aane in-nok kar'awa. Hanta yeese baassossin oonu ne chowaasik mangu wuza woller aafewa.

²² Sinuntano han ne faata haymanotiison daadaassi asuni meya tugga'sefemato arifeniwa. Es bari boor'a ne safaraas awu sinnamato neekin odonik sholefeniwa.»

²³ Wona duusisere showo asu sinere barki keer yeese. Bar dey e'son kabira hamma waalin kar'ana kabaneen Ha'oosi taatoni chowanon make. Baassotin amansuk Museni

tumaassinnawa raajjuni meeni matsafasinna kisire Yesusni chowaason ammanon baassok make.

²⁴ Isa isa asuni meya makena kaamaason amanesete. Sinuntano oomiis aane amanosoto.

²⁵ Baasso dey baassotna baassotna aane isa niba sinoto. Sinfanaknu oor oor kesonoy feeseten Phawulos koi'baasta ekka yi: «Korto Ayyanaas raajju Isayyasniki kamo nitto abani meyak makena bar futowa.

²⁶ «¹Ek daraaski hamfaat;
odosen odesetir, sinuntano aane yaadatese-feti;
biyason biitir, sinuntano gazgira aane biifeti;;
nibnitiissi dey aane kunsifeti.

²⁷ Han daraasa niba muumiwa;
odobesiis dey oyewa;
aafbesiis dey simewa;
ekka sina shaki sinfaanane aafbesiisik biyere;
odobesiisik odere;
nibbesiissik yaadatesere taaki wolseten;
ta dey baassotin fatuna kabawa yi.

²⁸ «Ese han Ha'oosi fatuni wosiya Aazabni meyak wostenamato arutiwa. Baasso dey ma'i yisere ephphetoosone»

²⁹ [Phawulos es baron makobaase Ayhudni meya baassotna baassotna akamanon we'niset kesse hamete]*

³⁰ Phawulos kira ephna keyaassi hep wogga di. Barki keer yeeseфе asuni meyanon zuutire keebaassi ephet feer.

* **28:29** «Isa isa Girikni birannani tichaassi faadba hepasire izgi-neeson aane daysifa»

³¹ Oonu barin kalnoynaron Ha'oosi taatonon maket Daam Yesus Kiristoosni chowaason diga foontonon assit feer.

Gaddo Teyya
The New Testament in the Yemsa language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Yemsa)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 6 May 2025

7608a66e-9602-5623-89f0-436ebf008df3